

Отчет за изпълнението на политиките и програмите на Министерство на образованието и науката към 30.06.2013 г.

I. Отчет на основните параметри на бюджета

1. Отчет на приходите по бюджета на Министерството на образованието и науката към 30.06.2013 г.

№	Наименование на прихода (в лева)	Закон 2013	Уточнен план	Отчет към 30 юни
1.	<i>Данъчни приходи</i>	0	0	0
2.	<i>Неданъчни приходи</i>	13 260 000	13 260 000	4 546 058
2.1.	Приходи и доходи от собственост	13 260 000	13 260 000	3 456 137
2.2.	Държавни такси	0	0	197 845
2.3.	Глоби, санкции и наказателни лихви	0	0	24 544
2.4.	Други неданъчни приходи	0	0	1 026 712
2.5.	Внесени ДДС и други данъци върху продажбите		0	-195 906
2.6.	Постъпления от продажба на нефинансови активи (без 40-71)		0	36 726
3.	<i>Помощи, дарения и други безвъзмездно получени суми</i>	17 000 000	17 000 000	31 453 575
	Общо	30 260 000	30 260 000	35 999 633

2. Отчет на разходите по бюджета на Министерството на образованието и науката по политики и програми към 30.06.2013 г.

Наименование на политиките и програмите (в лева)	Закон 2013	Уточнен план	Отчет към 30 юни
Политика за всеобхватно, достъпно и качествено образование и обучение в училищното образование и предучилищното възпитание и подготовка	339 114 800	338 569 728	112 240 594
Програма 1: "Осигуряване на качеството в предучилищното и училищното образование"	28 181 085	28 741 085	7 217 449
Програма 2: "Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование"	64 378 572	64 378 572	13 615 105
Програма 3: "Училищно образование"	233 543 458	232 438 386	87 276 594
Програма 4: "Развитие на способностите на децата и учениците"	5 822 811	5 822 811	3 156 798
Програма 5: "Образование на българите в чужбина"	7 188 874	7 188 874	974 648
Политика „Равен достъп до качествено висше образование“	15 121 000	15 121 000	6 310 428
Програма 6: „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование“	3 175 695	3 175 695	1 345 993
Програма 7: „Международен образователен обмен“	2 945 505	2 945 505	896 826
Програма 8: „Студентско подпомагане“	8 999 800	8 999 800	4 067 609
Политика „Учене през целия живот“	15 894 745	15 894 745	7 151 861
Програма 9: „Продължаващо обучение“	1 225 262	1 225 262	651 383
Програма 10: "Европейска образователна програма Учене през целия живот"	14 669 483	14 669 483	6 500 478
Политика „Развитие на научния потенциал-база за устойчиво развитие“	51 179 300	51 179 300	4 084 168
Програма 11: „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование-наука бизнес, като основа за развитие на икономика, базирана на знанието“	1 328 223	1 328 223	296 454
Програма 12: „Насърчаване развитието на научната дейност чрез програмно-конкурсно финансиране“	31 399 093	31 399 093	373 620
Програма 13: „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа“	18 451 984	18 451 984	3 414 094
Политика за младите хора	6 202 000	6 202 000	5 098 560
Програма 14: „Младите в действие“	6 202 000	6 202 000	5 098 560
Програма 15: „Администрация“	5 619 800	5 619 800	7 026 749

Отчет на разходите по бюджетните програми, представени в разбивка на ведомствени и администрирани

Наименование на политиките и програмите (в лева)	Отчет към 30 юни	в т.ч. ведомствени	в т.ч. администрирани
Политика за всеобхватно, достъпно и качествено образование и обучение в училищното образование и предучилищното възпитание и подготовка	112 240 594	108 906 450	3 334 144
Програма 1: „Осигуряване на качеството в предучилищното и училищното образование”	7 217 449	7 214 342	3 107
Програма 2: „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”	13 615 105	10 293 999	3 321 106
Програма 3: „Училищно образование”	87 276 594	87 275 676	918
Програма 4: „Развитие на способностите на децата и учениците”	3 156 798	3 116 432	40 366
Програма 5: „Образование на българите в чужбина”	974 648	1 006 001	-31 353
Политика „Равен достъп до качествено висше образование”	6 310 428	2 216 937	4 093 491
Програма 6: „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”	1 345 993	1 345 993	0
Програма 7: „Международен образователен обмен”	896 826	669 016	227 810
Програма 8: „Студентско подпомагане”	4 067 609	201 928	3 865 681
Политика „Учене през целия живот”	7 151 861	5 125 672	2 026 189
Програма 9: „Продължаващо обучение”	651 383	651 383	0
Програма 10: "Европейска образователна програма Учене през целия живот"	6 500 478	4 474 289	2 026 189
Политика „Развитие на научния потенциал-база за устойчиво развитие”	4 084 168	1 395 638	2 688 530
Програма 11: „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование-наука бизнес, като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”	296 454	235 854	60 600
Програма 12: „Насърчаване развитието на научната дейност чрез програмно-конкурсно финансиране”	373 620	381 868	-8 248
Програма 13: „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”	3 414 094	777 916	2 636 178
Политика за младите хора	5 098 560	1 082 418	4 016 142
Програма 14: „Младите в действие”	5 098 560	1 082 418	4 016 142
Програма 15: „Администрация”	7 026 749	6 968 458	58 291
Общо разходи:	141 912 360	125 695 573	16 216 787

II. Преглед на изпълнението на политиките към 30.06.2013 г. на Министерството на образованието и науката

1. Преглед на изпълнението на „Политика за всеобхватно, достъпно и качествено образование и обучение в училищното образование и предучилищното възпитание и подготовка“

За осъществяването на политиката за всеобхватно, достъпно и качествено образование и обучение в училищното образование и предучилищното възпитание през първото полугодие на 2013 г. усилията са насочени към осигуряване на условия за:

- равен достъп до качествено образование;
- подобряване сигурността на училищната среда и отваряне на образователната система;
- развитие на достъпна и гъвкава система на професионалното образование и обучение, насочена към изграждане на икономика, основаваща се на знания и иновации;
- мотивиране и насърчаване на педагогическите специалисти за професионално развитие и кариерно израстване

Изпълнението на „Политиката за всеобхватно, достъпно и качествено образование и обучение в училищното образование и предучилищното възпитание и подготовка“ през отчетния период включва следните програми:

Програма 1: “Осигуряване на качеството в предучилищното и училищното образование”

Програма 2: “Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”

Програма 3: “Училищно образование”

Програма 4: “Развитие на способностите на децата и учениците”

Програма 5: “Образование на българите в чужбина”

Отговорността за изпълнението на целите в областта на „Политиката за всеобхватно, достъпно и качествено образование и обучение в училищното образование и предучилищното възпитание и подготовка“ е на Министерството на образованието и науката.

Дейностите за постигане на целите на политиката се осъществяват от министерството в сътрудничество с 28 регионални инспектората по образование, Центъра за контрол и оценка на качеството на училищното образование, Центъра за информационно осигуряване на образованието, Националната агенция за професионално образование и обучение, Националния институт за обучение и квалификация в средното образование, Центъра за учебно-тренировъчните фирми, Учебния център, Националния дворец на децата, Националното издателство за образование и наука „АЗ-БУКИ”, Звеното за оперативно управление и финансово осигуряване на организационните структури на МОН, Националния музей на образованието, Центъра за развитие на човешките ресурси и 28 ресурсни центъра за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности.

2. Преглед на изпълнението на „Политика за равен достъп до качествено висше образование”

През отчетния период продължава работата по усъвършенстване на системата за рейтинг на висшите училища. В съответствие с промяната в Закона за висшето образование въз основа на показателите от системата, част от субсидията за издръжка на обучението се предоставя на база комплексна оценка на качеството на обучението и съответствието му с потребностите на пазара на труда.

За подобряване на условията за достъп до висше образование продължава реализирането на финансови мерки насочени към подпомагане на студенти, докторанти и специализанти:

- предоставяне на стипендии, помощи и награди със средства от държавния бюджет;
- субсидирано ползване на студентски столове и общежития;
- предоставяне на парични помощи за свободно наета квартира;
- финансово подпомагане на проекти на висшите училища за развитие на физическото възпитание и спорта.

Като елемент на системата за студентско подпомагане се развива и системата за кредитиране на студенти и докторанти с държавна финансова подкрепа.

През първото полугодие на 2013 г. се изпълнява активно третата фаза на проект „Студентски стипендии”, съфинансиран от Европейския социален фонд по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”.

Стартира изпълнението на дейностите по проект „Студентски практики”, които цели укрепване на връзките на висшето образование с бизнеса и подобряване качеството на висшето образование чрез адаптирането му към пазара на труда.

Подготвят се висококвалифицирани специалисти с висше образование, необходими за всички сфери на обществото. Осъществява се успешно приемствеността между средното и висшето образование чрез осигуряване на достъп до значителен брой специалности на висшето образование чрез признаване оценките от зрелостните изпити от средното образование.

Създадени са законови условия за разширяване на академичната автономия, правото на институциите за висше образование и изследвания за качествен подбор на научно-преподавателските кадри и тяхното научно развитие и кариерно и израстване.

През първото полугодие на 2013 година не са констатирани негативни промени във функционирането на системата за висше образование и постигнатите резултати могат да бъдат преценени като устойчиви и стабилни.

Изпълнението на „Политиката за равен достъп до качествено висше образование”, включва следните програми:

Програма 6: „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”

Програма 7: „Международен образователен обмен”

Програма 8: „Студентско подпомагане”

Отговорността за изпълнение на целите в областта на политиката е на Министерство на образованието и науката. Дейностите за постигане на целите на политиката се

осъществяват от министерството съвместно с държавните висши училища, Националната агенция за оценяване и акредитация, Националния студентски дом, Центъра за контрол и оценка на качеството на училищното образование и Националния център за информация и документация.

3. Преглед на изпълнението на „Политика за учене през целия живот“

Основните дейности за достигане на целите по политиката през първото полугодие на 2013 година бяха насочени към разширяване на достъпа до професионално образование и обучение на възрастни, за насърчаване равенството и участието им във различни форми за професионално и личностно развитие с цел повишаване на адаптивността към икономическите и социални промени.

Реализират се дейностите по изпълнението на Националната стратегия за учене през целия живот (2008-2013) и осъществяване на нейната стратегическа цел, свързана със създаване на условия всеки гражданин в Р България да развива личностните си и професионалните си знания, умения и способности за подобряване на собственото си благосъстояние и на конкурентоспособността на националната икономика чрез повишаване на адаптивността на всеки човек към икономическите и социални промени и чрез насърчаване на участието във всички форми на УЦЖ за професионално и личностно развитие.

Към 30.06.2013 г., в изпълнение на „Политика за учене през целия живот”, се изпълняват следните програми:

Програма 9: „Продължаващо обучение”

Програма 10: "Европейска образователна програма Учение през целия живот"

Отговорността за изпълнение на целите в областта на политиката е на Министерство на образованието и науката. Дейностите за постигане на целите на политиката се осъществяват от министерството съвместно с 28 регионални инспектората по образование, Националната агенция за професионално образование и обучение и Центъра за развитие на човешките ресурси.

4. Преглед на изпълнението на „Политика за развитие на научния потенциал – база за устойчиво развитие“

За реализирането на поставените цели бяха постигнати резултати в следните приоритети:

- Координация на регионалните, европейските и транс европейските научни и иновационни програми;
- Развитие на научна инфраструктура, обвързана и с приоритетите на научната стратегия;
- Разширяване на достъпа до електронните бази данни;
- Осъвременяване на регистъра на научната дейност и обвързването му с Еврокрис (мрежа на европейските регистри);

- Оценка и анализ на научноизследователската дейност.

В изпълнение на стратегическата цел „Развитие на научния потенциал – база за устойчиво развитие” бяха постигнати следните резултати в полза за обществото:

- участие в международни програми и инициативи на учени;
- включване в международни научни мрежи и осигуряване на достъп до световни бази данни и обмен на информация на научни знания;
- стимулиране на приложната насоченост на изследванията за да се обвържат с потребностите на бизнеса;
- модернизация на съществуващата научна инфраструктура;
- подобряване статута на учените и тяхното място в обществото.

Към 30.06.2013 г., в изпълнение на „Политиката за развитие на научния потенциал – база за устойчиво развитие”, се изпълняват следните програми:

Програма 11: „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование-наука бизнес, като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”

Програма 12: „Насърчаване развитието на научната дейност чрез програмно-конкурсно финансиране”

Програма 13: „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”

Отговорността за изпълнение на целите в областта на политиката е на Министерство на образованието и науката. Дейностите за постигане на целите на политиката се осъществяват от министерството съвместно с Фонд „Научни изследвания”, Националния център за информация и документация, Българската академия на науките и висшите училища.

5. Преглед на изпълнението на „Политика за младите хора“

През отчетния период са реализирани дейности, допринасящи за постигането на основната стратегическа цел в политиката за младежта - подобряване на качеството на живот на младите хора и на условията за успех на всеки млад човек чрез създаване на устойчиви механизми за инвестиране в младежта като значим социален капитал и за мобилизиране на потенциала на младите хора в развитието на България и Европейския съюз.

Усилията бяха насочени и към осъществяване на ефективна национална политика за младежта, която да стимулира инициативността на младите хора и техните организации и структури при успешното им развитие и реализация в обществения живот на страната и Европейския съюз.

За постигане на оперативните цели в областта на младежката политика е изготвен проект на План за действие в изпълнение на Националната стратегия за младежта (2010-2020) за 2013 г, както и проект на Отчет за изпълнението на стратегията за 2012 г.

За насърчаване на гражданската активност и сътрудничеството на младежките организации на местно, регионално и национално ниво и за постигане по-пълно

задоволяване на техните потребности продължава изпълнението на Национална програма за младежта (2011 – 2015).

Във връзка с изпълнение на Закона за младежта и необходимостта от публикуване на списък с национално представителни младежки организации и база данни за младежките организации в страната, е разработена концепция за допълнение и на разширение на младежкия портал за преобразуването му в Национална информационна система за младежта. За вписване в Националната информационна система за младежта са подадени документи от 74 младежки организации в страната.

През отчетния период е финализирана дейността на комисията за определяне на национално представителни младежки организации в страната. Одобрени са 4 организации, които отговарят на критериите за национално представителна младежка организация.

В изпълнение на Закона за младежта са предприети и необходимите действия за сформирание на Национален консултативен съвет за младежта като са определени представители за участие в съвета на всички отговорни държавни институции, Националното сдружение на общините в Р България и Националното представителство на студентските съвети.

През отчетния период продължават реформите в областта на политиката за младежта, предприети с разработването и утвърждаването на Националната стратегия за младежта (2010-2020) и Закона за младежта.

След вписването в Националната класификация на професиите и длъжностите в страната на професията „младежки работник“ предстои приемане и на държавно-образователни изисквания за нея. По този начин ще бъде създадена възможност за утвърждаването на стандарти за младежката работа в страната и повишаване на ролята на младежкия работник в подкрепа на личностното развитие на българските младежи.

В изпълнение на „Политиката за младите хора“, министерството изпълнява следната програма:

Програма 14: „Младите в действие“

Отговорността за изпълнение на целите в областта на политиката е на Министерство на образованието и науката. Дейностите за постигане на целите на политиката се осъществяват от министерството съвместно с Националния център „Европейски младежки програми и инициативи“ и Националния студентски дом.

С Решение на Народното събрание от 29.05.2013 г. за приемане на структура на Министерския съвет на Република България Министерството на образованието, младежта и науката се преобразува в Министерство на образованието и науката. В изпълнение на Решението на НС, с ПМС № 142 на МС от 8.07.2013 г. за приемане на Устройствен правилник на Министерството на младежта и спорта, считано от 03.07.2013 г. дейността на дирекция "Младеж" от преобразуваното Министерство на образованието и науката преминава към преобразуваното Министерство на младежта и спорта.

Министерството на образованието и науката изпълнява и следната програма, която не попада в основните области на политика, но подпомага постигането на целите:

Програма 15: „Администрация“

III. Преглед на изпълнението на програмите към 30.06.2013 г. на Министерството на образованието и науката

1. Преглед на изпълнението на програма 1 “Осигуряване на качеството в предучилищното и училищното образование”

Изпълнението на дейностите през отчетния период по програмата включва:

1.1. По продукт/услуга - Формиране и реализиране на политики за качествено образование

- реализирани са дейности по разработването на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за професионално образование и обучение;
- изменен и допълнен е Списък на професиите за професионално образование и обучение в съответствие с потребностите на пазара на труда с 5 професии и 9 специалности;
- разработени са и утвърдени със заповед на министъра на образованието и науката 2 ДОИ за придобиване на степен на професионална квалификация;+
- разработени са 30 проекта на учебни планове и 40 проекта на учебни програми по нови професии от Списък на професиите за професионално образование и обучение за учебната 2013/2014 година;
- разработени са и ободрени с РМС № 203/29.03.2013 г. национални програми за развитие на средното образование;
- по НП „Модернизиране на системата на професионалното образование“ са одобрени 36 проекта на професионални гимназии;
- по проект „Система за кариерно ориентиране в училищното образование“ по ОПРЧР 150 кариерни консултанти са преминали обучение и получили сертификат за кариерно консултиране. 268 059 ученици от 1. до 12. клас са включени в програми по кариерно ориентиране;
- по проект „За по-качествено образование“ по ОП РЧР са изготвени:
  - ✓ 55 проекта на ДОИ за учебно съдържание в задължителна подготовка от 1. до 12. клас. по всички учебни предмети;
  - ✓ 224 проекта на нови/актуализирани учебни програми за задължителна подготовка от 1. клас до 12. клас по всички учебни предмети;
  - ✓ 17 проекта на ДОИ за профилирана подготовка по всички учебни предмети;
  - ✓ 136 проекта на учебни програми за профилирана подготовка по всички учебни предмети
- по проект „За по-качествено образование“ по ОП РЧР са проведени 36 кръгли маси за обсъждания на проектите на учебни програми за задължителна и за профилирана подготовка.

1.2. По продукт/услуга - Управление на качеството

- изготвен е и се поддържа регистър за оценители на проекти на учебници и за оценители на проекти на учебни помагала;
- одобрени са учебни помагала за предучилищното възпитание и подготовка и училищното образование;

- обявена е процедура за оценяване и одобряване на учебници по специални учебни предмети за ученици със сензорни увреждания – увреден слух;
- в ход е процедура за оценяване и одобряване на учебни помагала по адаптирани програми по БЕЛ за учениците от I – IV клас, живеещи в чужбина;
- актуализирани са документите от задължителната училищна документация (ЗУД) – за края на учебната 2012/2013 година и за началото на учебната 2013/2014 година;
- отпечатана и разпространена е ЗУД за края на учебната 2012/2013 година;
- осигурени документи за признаване на завършени етапи на училищно обучение или степени на образование и професионална квалификация по документи, издадени от училища на чужди държави.

1.3. По продукт/услуга - Оценяване на резултатите от обучението

- организирани и проведени са национални стандартизирани външни оценявания в края на всеки етап на образование и на външни оценявания по общообразователни предмети с представителна извадка от ученици в края отделни класове с цел изграждане и утвърждаване в практиката на съвременна и ефективна система на външно оценяване;
- апробиран е нов формат на Държавни зрелостни изпити за профилирана подготовка;
- изготвени са 31 проекти на учебно-изпитни програми за ДЗИ по профилирана подготовка по всички учебни предмети;
- разработени и апробирани са тестови задачи; композирани са варианти на тестове за национално външно оценяване по учебни предмети, а именно: IV клас – 4 учебни предмета; VII клас – 11 учебни предмета; VIII клас с интензивно изучаване на чужд език – 6 учебни предмета (за ученици в профилирана и професионална подготовка);
- разработени са тестови задачи и композирани са варианти на тестове за националното външно оценяване и за прием след VII клас по български език и литература и по математика;
- проведени са:
  - ✓ Регионално външно оценяване в III клас на тема „Начална грамотност по български език и математика” съвместно с РИО София-град, Кърджали, Видин, Русе, Плевен, Ловеч и при участието на 2200 ученици;
  - ✓ Регионално външно оценяване в V клас на тема „Числовата и комуникативната грамотност на учениците в V клас” съвместно с РИО Благоевград, Варна, Видин, Враца, Кърджали, Ловеч, Монтана, Пазарджик, Пловдив, Русе, Силистра, Сливен, Смолян, София-град, София-област, Търговище, Хасково, Ямбол и при участието на 3400 ученици;
  - ✓ Регионално външно оценяване в IV клас на тема „Измерване на постиженията на учениците по Човекът и природата на ниво учебна програма” съвместно с РИО Пазарджик, Видин, Кърджали, Стара Загора, Благоевград, Варна и при участието на 1204 ученици;
  - ✓ Регионално външно оценяване в V клас на тема „Измерване на постиженията на учениците по английски език на ниво учебна програма” съвместно с РИО гр. Плевен и при участието на 200 ученици;
  - ✓ Регионално външно оценяване в V на тема „Измерване на постиженията на учениците по български език и литература на ниво учебна програма” и в IX клас на

тема: „Четивна грамотност на учениците” съвместно с РИО Бургас, Варан, Габрово, Благоевград, Хасково, Ловеч, Враца, Пазарджик, Плевен, Стара Загора и при участието на 2000 ученици;

✓ Регионално външно оценяване в V и X клас на тема „Измерване на постиженията на учениците по история и цивилизация на ниво учебна програма (задължителна подготовка)” съвместно с РИО Благоевград, Видин, Враца, Пазарджик, Плевен, Пловдив, София-град и при участието на 1039 ученици в V клас и 2430 ученици в X клас;

✓ Регионално външно оценяване в V и X клас на тема „Измерване на постиженията на учениците по география и икономика на ниво учебна програма (задължителна подготовка)” съвместно с РИО Пазарджик, пловдив, Русе, Благоевград и при участието на 942 ученици в V клас и 1696 ученици в X клас.

✓ Регионално външно оценяване в VII клас на тема: „Проверка на способността на учениците да решават задачи със свободен отговор по химия и опазване на околната среда” съвместно с РИО Монтана, Видин, Кърджали, Ст.Загора, Кюстендил, Ловеч и при участието на 2087 ученици;

✓ Регионално външно оценяване в VII клас на тема „Проверка на способността на учениците да решават задачи със свободен отговор по физика и астрономия” съвместно с РИО Видин, Кърджали, Кюстендил, Ловеч, Монтана, Стара Загора и при участието на 1500 ученици;

✓ Регионално външно оценяване в X клас на тема „Измерване на постиженията на учениците по химия и опазване на околната среда на ниво ДООИ за УС – гимназиален етап” съвместно с Видин, Плевен, София-град, Силистра и при участието на 750 ученици;

✓ Регионално външно оценяване по професионални направления „Хотелиерство, ресторантьорство и кетъринг” и „Икономика” на тема „Измерване на степента на усвояване на общопрофесионални ключови компетентности” съвместно с РИО Видин, Монтана, Плевен, Благоевград, Ловеч и при участието на 506 ученици.

- проведено е основно изследване на Международното изследване на преподаването и ученето – TALIS 2013, с участието на 3910 учители, 147 директори от 147 училища;
- подготвен е превод на тестовите задачи и на въпросниците, които ще бъдат използвани в пилотното изследване, като част от подготовката на PISA 2015;
- реализирани са дейности, свързани с популяризиране на резултатите и изводите от международни сравнителни оценявания.

1.4. По продукт/услуга - Ориентиране на средното образование към пазара на труда

- Центърът на учебно-тренировъчните фирми (ЦУТФ) е обслужил 64 училища, 287 учебно-тренировъчни фирми над 3700 ученици и студенти;
- създадени и постоянно актуализирани електронни продукти за обучение – регистри и служби на ЦУТФ, поддържа се интернет страница, както и ежедневно се обменят учебни материали с учебно-тренировъчните фирми;
- актуализиран е Регистърът на училища и Агенция по вписванията като уеб базирани с он-лайн регистрация, създадени са също нови регистри на ЦУТФ – Патентно ведомство; Комисия за финансов надзор

- проведен е 16 Международен панаир “ТФ ФЕСТ 2013” – Панаир „Млад предприемач” като част от проект “Мост между училището и бизнеса” за създаване на трайна връзка и сътрудничество между образованието и бизнеса, представени са постиженията на учениците пред университети и бъдещи работодатели и осигурени възможности реални фирми да станат ментори на тренировъчните. ТФ ФЕСТ 2013 е проведен като част от Националния календар за състезанията по професии. Участие са взели 125 тренировъчни фирми, 742 ученици, 10 студенти, 119 учители, 10 преподаватели от 56 училища, от 1 университет и от 49 населени места не само от България, но и от Гърция, Косово, Румъния, Черна гора, Люксембург, Молдова и Сърбия;
- по време на панаира са организирани и 13 конкурса като например за „най-добър щанд”, „екип и професионално обслужване”, „каталог”, „рекламни материали”, защита на интелектуалната собственост, „туристическа оферта” и са спечелени 30 награди;
- На ТФ ФЕСТ 2013 се проведе четвъртото годишно издание на Академия корпоративна социална отговорност с участието на управителите на УТФ.
- Проведен конкурс за защита на интелектуалната собственост БРАНДИКО с Министерство на икономиката, енергетиката и туризма;
- В изпълнението на дейностите по проект „Ученически практики“ по ОПРЧР са включени 321 гимназии от общо 408, осъществяващи обучение за придобиване на квалификация по професии;

1.5. По продукт/услуга - Информационни и комуникационни технологии в българските училища

- осигурен е лицензиран софтуер за системата на образованието;
- осигурена е комуникационна и Интернет свързаност и достъп на училища до образователни и информационни ресурси включително и до Паневропейската образователна мрежа;
- осигурена е функционалността на националния център за управление на комуникациите и на регионалните центрове на училищната мрежа;
- изготвен е детайлен анализ на съществуващите компютърни мощности в рамките на системата на средното образование;
- изготвен е анализ на съществуващата комуникационна свързаност и изготвяне на тригодишен план за ъпгрейд на инфраструктурата и на съществуващото комуникационно и безжично оборудване в училища, регионални възли и национален център за управление на комуникациите и изготвяне на план за поетапно актуализиране на съществуващите технологии и мощности;
- осигурен е достъп до националната и паневропейската образователна инфраструктура, както и до информационни ресурси, предоставяни от необразователни институции;
- ежеседмично НИОН „Аз Буки” издава вестник „Аз Буки” – общо 26 броя за първото полугодие, 5 броя на сп. Педагогика, 3 бр. на сп. История, 3 бр. на сп. Стратегии на образователната и научна политика, 3 бр. на сп. Математика и информатика, 3 бр. на сп. Професионално образование, 2 бр. на сп. Философия, 3 бр. на сп. Химия. Природните науки в образованието, 3 бр. на сп. Чуждоезиково обучение, 3 бр. на сп. Български език и литература;

- Националният музей на образованието – Габрово е реализирал 113 ”Пътеки на знанието”- екскурзоводни беседи съобразени с възрастта на посетителите и изучавания учебен материал, 13 Тематични беседи с групи работещи по проект ”Успех”, 16 исторически справки за потвърждаване чествания на училищни юбилеи, 5 Научно информационни справки свързани с краезнание и история на училищата; обслужени са 6181 посетители в постоянна и временни експозиции, от които 4782 учащи, 1399 възрастни.

1.6. По продукт/услуга - Квалификация, кариерно развитие и диференцирано заплащане

- подготвена и разработена е Национална програма „Квалификация”, одобрена с РМС № 203 от 29.03.2013 г.;
- създадени са условия за повишаване капацитета на учителите по приоритетни направление: Мярка I - Представяне и популяризиране на европейски опит във формите за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти, Мярка II - Развиване и надграждане на административен капацитет за управление, Мярка III - Създаване на условия за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти по приоритетни направления и Мярка IV - Създаване на условия за популяризиране и обмен на иновативни педагогически практики;
- по Мярка I са реализирани: майсторски клас с международно участие „Творческо обучение на учители за подпомагане на социалното включване на ромски деца в образователния процес“ – 70 участника и майсторски клас с международно участие „Как да се вслушваме в това, което ни казват учителите“ – планиране на квалификационни дейности – 100 педагогически специалисти;
- по Мярка II са проведени: обучение за развиване и надграждане на управленски компетентности за оценяване/самооценяване у директори - 100 директора в 5 обучения и 100 броя изготвени самооценки и практически обучения (уъркшоп) „Трансфер на иновации в управлението на училището“ - 350 участника;
- по Мярка III са проведени: квалификационен курс за обучение на педагогически съветници на тема: „Умения за разработване и управление на проекти за личностно и кариерно развитие” – обучени 100 педагогически съветници, квалификационен курс за обучение на учители от училища със слети паралелки на тема: „Подобряване на качеството на образование при работа със слети паралелки“ - 120 обучени учители, обучение на възпитатели в общезития по развиване на компетентност за ранна превенция на рисково поведение и преодоляване на зависимости - 120 участници, обучение на 50 учители по френски език на тема: „Педагогическата иновация в областта на преподаването на и по френски език и обучението по предмети на чужд език в помощ на билингвизма“ и обучение на 25 обучители в прогимназиален етап по програма „Предприемачество” на тема: „Формиране и развитие на предприемачески компетентности в прогимназиален етап на училищното образование“;
- по Мярка IV са организирани и проведени Национална конференция „Водим бъдещето за ръка“ – 400 участници и Национална конференция „Гражданското образование 2013 – Мисията е възможна“ - 150 участници;

- проведена е Национална конференция „Водим бъдещето за ръка“ и е издаден сборник с публикувани добри практики;
- издаден е сборник от проведената Национална конференция по физика;

1.7. По продукт/услуга - Финансова децентрализация

- оказана е методическа помощ на общинските администрации и директорите на училища и детски градини при разработване на формулата за разпределение на средствата по единните разходни стандарти и са проведени работни срещи в 4 общини с цел подобряване на механизма за разработване на формулата като средство за оптимално разпределение на финансовия ресурс, осигуряван от държавата;
- публикувана е информацията за броя на децата и учениците, по които са разчетени средства за образование, получени от ПРБК по ЗДБРБ за 2013 г.;
- публикувана е информация за броя на децата и учениците в делегираните от държавата дейности финансирани чрез общинските бюджети за 2013 г. по видове единни разходни стандарти и общини, съгласно информационната система „Админ М“;
- изготвени са указания съвместно с Министерство на финансите за прилагане на системата на делегирани бюджети за 2013 г.

1.8. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

Показатели за изпълнение	Мерна единица	Закоп 2013	Уточнен план 2013	Отчет 30.06.2013 г.
Програма 1 “ Осигуряване на качеството в предучилищното и училищното образование ”				
*Разработени и актуализирани законови и подзаконовни нормативни актове	Брой	2	2	2
*Разработване на рамкови програми за степен на професионална квалификация	Брой	x	x	
*Разработени и утвърдени учебни планове по новата структура за ПОО	Брой	500	500	70
*Разработени и утвърдени учебни програми/модули по нови учебни планове	Брой	800	800	224
*Информационен регистър за оценяване и одобряване на програмите за обучение за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти	Брой	1	1	
*Училища с високоскоростен интернет достъп	%	100	100	100
*Училища с лицензиран софтуер	%	100	100	100
*Училища със зони за безжичен интернет	%	10	10	20
*Брой компютъризирани работни места в училищата	Брой	70 000	70 000	73 000
*Училища, обхванати от информационно-управленската система на образованието	%	100	100	100
* Външна оценка на всеки етап от училищното образование – проведени изпити	Брой	13	13	13

1.9. Отчет на разходите по програмата

Разходи по програмата (в лева)	Закон 2 013 г.	Уточнен план	Отчет към 30 юни
I. Общо ведомствени разходи	17 378 585	17 378 585	7 214 342
от тях за:			
Персонал	12 786 076	12 786 076	4 307 699
Издръжка	4 592 509	4 592 509	2 641 676
Капиталови разходи			264 967
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	10 802 500	11 362 500	3 107
от тях за:			
Издръжка	10 802 500	11 362 500	
Членски внос			1 998
Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата			1 069
Субсидии за нефинансови предприятия	0		40
Общо разходи (I+II)	28 181 085	28 741 085	7 217 449
Численост на щатния персонал	582	582	572

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 30.06.2013 г. е 7 217, 4 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 7 214, 3 хил.лв. и включват разходите на министерството и ВРБК за предоставяне на изброените по-горе продукти/услуги. Администрираните разходи са в размер на 3, 1 хил.лв. и включват платения членски внос в Международната асоциация за оценка на образователните постижения – 2, 0 хил. лв. и разходи за награди в размер на 1, 1 хил.лв. за доказани високи постижения в извънкласната и извънучилищната дейност на национални и международни конкурси в областта на литературата, изобразителното изкуство, фотографията и компютърната рисунка.

2. Програма “Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”

Изпълнението на дейностите през отчетния период по програмата включва:

2.1. По продукт/услуга - Формиране и реализиране на политики за достъп до качествено образование

- извършен е анализ и оценка на причините за отпадане на учениците и определяне на рисковите групи;
- разработват се програми и мерки за превенция;

- разработват се гъвкави пътеки за включващо обучение на необхванати и отпаднали ученици с цел получаване на образование и професионална квалификация – промяна на нормативната уредба.
- разработен е и е публикуван за обсъждане на страницата на МОН проект на Национална стратегия за превенция и намаляване дела на отпадналите и преждевременното напусналите образователната система
- реализирани са дейности, свързани с актуализиране на списъците на защитените, средишните и приемащите училища. Прилагане на механизми за контрол.
- реализирани са дейности по въвеждане на информационна система за събиране на информация за застрашените от отпадане ученици с цел превенция и подкрепа;
- осигурени са условия за целодневна организация на обучението 1- 8 клас.
- оптимизирани и рационализирани са дейностите по събиране, обобщаване и анализ на информация за отсъствията на учениците по класове и степени на образование.
- разпределени са и са предоставени на първостепенните разпоредители с бюджетни кредити средствата за закупуване на учебниците и учебните помагала. Разпределението на средствата е публикувано на електронната страница на МОН;
- изготвен и утвърден от министъра График на дейностите за осигуряване на учебници и учебни помагала за учебната 2013/2014 година. Графикът е публикуван на електронната страница на МОН;
- подпомагане на училищата и общинските администрации при изготвяне на заявките за учебници и учебни помагала и сключването на договорите с издателствата;
- обобщена е получената от РИО и общините информация за сключените договори с издателствата и сроковете за доставка и за проверки по отношение на осигуряването, опазването и съхраняването на учебниците, предоставяни за безвъзмездно ползване.
- реализирани са дейностите по осигуряване на обедното хранене на пътуващите ученици от средишните училища;
- методически са подпомогнати училищата при прилагането на нормативната уредба, свързана с храненето на учениците
- изготвена е оценка на дейностите в средишните училища с оглед посещаемост и ограничаване на отпадането от образователната система и с оглед успеваемост на учениците и социализация.
- организирани и координирани са дейностите по осигуряване на безплатен транспорт на децата и учениците;
- изготвена е база – данни за пътуващите ученици по училища, населено място община и област, събирани са заявки от общините за транспортното обслужване на децата и учениците;
- изготвено и прието е ПМС № 33/15.02.2013 г. за условията за получаване на стипендии за учениците след завършено основно образование;
- със заповед на министъра на образованието и науката са определени условията и реда за разпределение на средствата за стипендии въз основа на образователните резултати на училищата. Изготвено е разпределението и са предоставени на ПРБК средствата за стипендии за образователни резултати на училищата;

- оказана е методическа помощ на училищата, свързана с прилагане на новата нормативна уредба касаеща стипендиите на учениците;
- разпределени са и са предоставени по бюджетите на училищата, финансирани от МОН средствата за стипендии за 2013 г.

2.2. По продукт/услуга – Приобщаващо образование на деца и ученици със специални образователни потребности

- осъществена е координация за разработването на учебни планове за професионални паралелки за ученици със специални образователни потребности за придобиване на първа степен на професионална квалификация, като е разработен проект на Учебен план за професионално образование по рамкова програма „А“ с придобиване на първа степен на професионална квалификация по професия код 621110 „Работник в растениевъдството“, специалност код 6211102 „Трайни насаждения“, от професионално направление код 621 „Растениевъдство и животновъдство“, дневна форма на обучение, прием след завършен VIII клас на помощно училище, както и проекти на учебни програми за задължителна професионална подготовка по учебните предмети от учебния план.
- чрез 28-те ресурсни центъра за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности са осигурени ресурсни учители, психолози, логопеди и рехабилитатори на слуха и говора за ресурсно подпомагане на интегрираното обучение на 10 349 деца и ученици със специални образователни потребности в общо 1912 детски градини и училища. Същевременно в изпълнение на проект „Включващо обучение“ в 84 пилотни общообразователни училища са назначени общо 258 специалисти, от които 84 психолози, 134 ресурсни учители, 37 логопеди, 1 слухово-речев рехабилитатор и 2 учители на зрително затруднени ученици, за подпомагане на обучението на 1331 деца и ученици със специални образователни потребности.
- осъществена е координация и са реализирани дейности за осигуряване на подкрепяща среда (включително учители консултанти и удължено време за изпитите) за участие в националното външно оценяване (IV, VII и VIII клас) на общо 74 ученици с нарушено зрение;
- осъществена е координация и са реализирани дейности за осигуряване на подкрепяща среда (включително учители консултанти и удължено време за изпитите) за полагане на държавните зрелостни изпити на общо 152 зрелостници със специални образователни потребности;
- подкрепя се ежегодно провеждането на семинар и обучение за учители и специалисти с педагогически функции – психолози, логопеди, рехабилитатори на слуха и говора и др., работещи с деца и ученици с нарушено зрение в детски градини и училища, както и за ресурсни учители, подпомагащи деца и ученици със зрителни увреждания в общообразователна среда. До момента са проведени шест такива семинара и обучения по инициатива на Министерството на образованието и науката и Българската асоциация за обучение на зрително затруднени деца с участието на преподаватели от Софийския университет „Св. Климент Охридски“;

- за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности са организирани и/или проведени 187 обучения от ресурсните центрове, както и са организирани и/или проведени 196 обучения от ресурсните центрове за специалисти от самите ресурсни центрове. В тези обучения са участвали общо 1040 учители и специалисти с педагогически функции;
- предоставени са комплексни логопедични терапии, базирани на създадените стандарти в логопедичната работа, прилагани са нови технологии за логопедично въздействие;
- реализирани са програми за родителска интервенция, за взаимодействие с учители и за взаимодействие с обществеността.

2.3. По продукт/услуга – Приобщаващо образование за деца и ученици от етническите малцинства

- изпълнява се Планът за действие за изпълнение на Националната стратегия на Р България за интегриране на ромите (2012 – 2020) и „Десетилетие на ромското включване 2005 – 2015“. Планът за действие се изпълнява в два периода;
- реализирани са дейностите по Националната програма „Училището – територия на учениците“, модул „Подкрепа на целодневното обучение на учениците от начален етап“, която дава възможност за включването на учениците, в това число и на ученици от етническите малцинства, в различни дейности в рамките на целодневна организация на обучение. Чрез целодневния престой в българоезична среда на децата, за които българският език не е майчин, се съдейства за неговото по-добро усвояване, гаранция за повишаване на образователното равнище, за усъвършенстване на уменията за общуване и ефективна комуникация между учениците;
- реализирани са дейностите по Националната програма „С грижа за всеки ученик“, модул „Осигуряване на допълнително обучение за деца от подготвителните групи“, която се използва за допълнително обучение на деца от подготвителните групи по образователни направления български език и математика в детските градини и в училищата, и за деца, за които майчиният език е различен от българския;
- изготвена е тригодишна програма за дейността на Центъра за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства (ЦОИДУЕМ) за периода 2013 – 2015 г., приета с Протоколно решение № 9.1 на Министерски съвет от 06.03.2013 г.;
- в изпълнение на Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства и Планът за действие на Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите 2012 – 2020 г. ЦОИДУЕМ се финансират проекти, насочени към следните приоритети съобразно стратегическите цели:

✓ осигуряване на равен достъп до качествено образование на децата и учениците от етническите малцинства - по този приоритет са предвидени проекти в следните насоки: за подпомагане на процеса на осигуряване на качествено образование на децата и учениците от етническите малцинства; за подобряване на учебната и възпитателна среда в приемните детски градини и училища; насочени към адаптацията на деца в детските градини и ученици в началните училища, за които българският език не е майчин.

✓ въвеждане и развиване на разнообразни форми на интеркултурно образование, насочено към запазване и развитие на културната идентичност на

етническите малцинства при деца и ученици - по този приоритет са предвидени проекти в следните насоки: за запазване и развитие на културната идентичност на децата и учениците от етническите малцинства; за повишаване на квалификацията на учители; за въвеждане и развиване на разнообразни форми на интеркултурно образование.

✓ ефективна работа с родителите на децата и учениците от етническите малцинства за превенция на отпадащите ученици и намаляване на броя на безпричинните отсъствия - по този приоритет са предвидени проекти в следните насоки: утвърждаващи различни модели за работа с родители; насочени към изработване на методика за работа с родители на деца и ученици от етническите малцинства; насочени към мотивиране на ромските родители, да подкрепят своите деца и ученици за редовно посещение на приемни училища и детски градини; насърчаващи включването на родители при изработване на училищни стратегии, планове и програми и за участие в Училищното настоятелство.

- стартира реализацията на проект „Учене в толерантност” по ОП „Развитие на човешките ресурси” приоритетна ос 7 „Транснационално и междурегионално сътрудничество” по схема за предоставяне на безвъзмездна BG051PO001-7.0.02 „Без граници – Компонент 2”. Партньор по проекта е Институт по правата на човека, Кралство Дания.
- по Националната програма „Квалификация” – 2013 г., мярка: „Представяне и популяризиране на европейски опит във формите за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти“ се изпълнява дейност: „Майсторски клас с международно участие „Творческо обучение на учители за подпомагане на социалното включване на ромски деца в образователния процес“, насочена към обучението на 70 педагогически специалисти.
- по проект BG 051PO001 – 3.1.03-0001 „Квалификация на педагогическите специалисти“ са предвидени краткосрочни квалификации, които се реализират от Националния институт за обучение и квалификация в системата на образованието, са насочени към учители за формиране на знания, умения и компетентности за работа в интеркултурна среда.

2.4. По продукт/услуга – Приобщаващо образование за децата и учениците за деца и ученици от семейства на мигранти и на бежанци

- реализирани са дейности, съгласно утвърдената от министъра на образованието и науката Наредба № 3 от 19 юни 2009 г. за условията и реда за осигуряване на безплатно обучение по български език, както и за обучение по майчин език и култура, на учениците в задължителна училищна възраст – деца на граждани на държави на държави-членки на Европейския съюз, Европейското икономическо пространство и Швейцария на министъра на образованието и науката. Обучението по български език за мигранти се провежда по утвърдената от министъра на образованието и науката учебна програма.
- по Националната програма „Училището – територия на учениците”, модул „Подкрепа на целодневното обучение на учениците от начален етап” се дава възможност за включването на учениците, в това число и на мигранти, в различни дейности в рамките

на целодневна организация на обучение. Чрез целодневния престой в българоезична среда на децата, за които българският език не е майчин, се съдейства за неговото по-добро усвояване, гаранция за повишаване на образователното равнище, за усъвършенстване на уменията за общуване и ефективна комуникация между учениците.

- по Националната програма „С грижа за всеки ученик”, модул „Осигуряване на допълнително обучение за деца от подготвителните групи“ се използва за допълнително обучение на деца от подготвителните групи по образователни направления български език и математика в детските градини и в училищата, и за деца, за които майчиният език е различен от българския.
- в разработената Национална програма за интеграция на бежанците в Република България 2011 – 2013 г., в раздел V. Образование са предвидени и се изпълняват съвместни дейности с Интеграционния център към Държавната агенция за бежанците.

2.5. По продукт/услуга - Реформиране и модернизиране на специалните училища

- в съответствие с утвърдените учебни програми по специалните учебни предмети за деца и ученици с увреден слух е стартирана процедура по оценяване и одобряване на проекти на учебници по специалните учебни предмети за учениците със сензорни увреждания – с увреден слух, както следва:
  - ✓ развитие на речта – учебници по развитие на речта за учениците с увреден слух от I до X клас;
  - ✓ произношение – учебници по произношение за учениците с увреден слух от I до VIII клас.
- в изпълнение на Националната програма „Създаване на достъпна архитектурна среда“ са осигурени средства за осъществяване на следните дейности, свързани с изграждането на достъпна среда:
  - ✓ изграждане на 3 асансьорни уредби в 3 специални училища – в 2 помощни училища и в 1 училище за деца с нарушено зрение;
  - ✓ изграждане на 3 адаптирани санитарни възли за хора с увреждания в 3 специални училища;
  - ✓ ремонт на прилежаща инфраструктура в 1 специално училище;
  - ✓ изграждане на платформени съоръжения в 2 специални училища;
  - ✓ изграждане на рампа в 1 специално училище.
- взето е участие в междуведомствена работна група във връзка с изготвянето на Пътна карта (2013 – 2014) за изпълнение на Концепцията за държавна политика в областта на правосъдието за детето.
- оказано е съдействие при осъществяването на проект на УНИЦЕФ за развитие на услуги за превенция и подкрепа на деца в конфликт със закона, който се осъществява в 2 социално-педагогически интерната. Целта е изграждане на нов модел на работа с децата с девиантно поведение и на нов модел на институция.
- осъществена е координация за провеждане на семинари, обучения и работни срещи с директори, учители и психолози от социално-педагогическите интернати и от възпитателните училища-интернати с подкрепата и на неправителствени организации.

2.6. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

Показатели за изпълнение	Мерна единица	Закон 2013	Уточнен план 2013	Отчет 30.06.2013 г.
Програма 2 “ Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование ”				
*Брой деца от подготвителна група, осигурени с учебни помагала за безвъзмездно ползване	Брой	125 800	125 800	117 045
*Брой ученици от I – VII клас, осигурени с комплекти учебници и учебни помагала за безвъзмездно ползване	Брой	437 325	437 325	248 953
*Брой ученици със специални образователни потребности – със сензорни увреждания и умствена изостаналост, за които ще са осигурени безплатни учебници	Брой	1430	1430	19
* Брой деца и ученици на ресурсно подпомагане в РЦПНОВДУ	Брой	11 700	10 703	10 703
*Брой ученици получаващи стипендии след завършено основно образование /за училищата финансирани от МОМН	Брой	21 900	20 056	19 997

2.7. Отчет на разходите по програмата

Разходи по програмата (в лева)	Закон 2 013	Уточнен план	Отчет към 30 юни
I. Общо ведомствени разходи	25 383 201	25 383 201	10 293 999
от тях за:			
Персонал	19 122 976	19 122 976	9 168 239
Издръжка	6 260 225	6 260 225	1 110 760
Капиталови разходи			15 000
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	38 995 371	38 995 371	3 321 106
от тях за:			
Издръжка	30 731 013	30 731 013	
Стипендии	8 264 358	8 264 358	3 161 776
Субсидии за нефинансови предприятия			159 330
Общо разходи (I+II)	64 378 572	64 378 572	13 615 105
Численост на щатния персонал	1 547	1 547	1 501

Общият размер на отчетените разходи за периода е 13 615,1 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 10 294,0 хил. лв. и включват разходите на министерството и ВРБК, за предоставяне на изброените по-горе продукти/услуги. В тях се включват и разходите по единни разходни стандарти на централите за подпомагане на интегрираното обучение и

възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности, както и разходите за закупуване на учебници и учебни помагала за безвъзмездно ползване и за подпомагане храненето на децата и учениците от държавните училища, финансирани от МОН.

Администрираните разходи са в размер на 3 321,1 хил.лв., в т.ч. 3 161,8 хил.лв. разходи за стипендии на учениците след завършено основно образование; 159,3 хил. лв. разходи за учебници и учебни помагала за безвъзмездно ползване за частните детски градини и училища.

3. Програма “Училищно образование”

Изпълнението на дейностите през отчетния период по програмата включва:

3.1. По продукт/услуга - Училищна подготовка

- осигурени са условия за провеждане на образователно-възпитателен процес и гарантиране на качествена училищна подготовка;
- създадени са условия за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти на училищно ниво;
- провежда се училищна подготовка за учениците от общообразователните, специалните и професионалните училища и гимназии.

3.2. По продукт/услуга - Финансово осигуряване на дейностите по обучение и възпитание

- организирани и координирани са дейностите по разработване на формули и правила за разпределение на средствата по единни разходни стандарти между училища и обслужващи звена, финансирани от МОН за 2013 г. Със Заповед № РД 09-227/28.02.2013 г. на министъра на образованието и науката са утвърдени формулите и правилата за второстепенните разпоредители на МОН;
- оказано е методическо подпомагане на директорите на общообразователните, специалните и професионалните училища, ВРБК към министъра на образованието и науката по отношение на управлението на делегираните им бюджети;
- финансово са осигурени дейностите по обучение и възпитание на учениците в училищата, финансирани от МОН;

3.3. По продукт/услуга - Стопанисване и управление на материалната база на училищата

- поддържа се регистър на имотите;
- организирани са дейности, свързани с безвъзмездно предоставяне за ползване и/или отдаване под наем на движимо и недвижимо имущество публична държавна собственост;
- извършена е проверка и е изготвен анализ на състоянието на материалната база;
- предоставени са средства за ремонти и ДМА по Заповед № РД 09-144/14.02.2013 г.;
- предоставени са средства за ремонти на държавните училища от инвестиционната програма на МОН за 2013 г.;

3.4. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

Показатели за изпълнение	Мерна единица	Закон 2013	Уточнен план 2013	Отчет 30.06.2013 г.
Програма 3 “Училищно образование”				
* Брой училища	Брой	328	323	323
* Средноприравнен брой ученици обучаващи се в общообразователни, специални и професионални училища	Брой	110 745	103 523	100 803
*Щатни бройки за дейности в средното образование, финансирани по единни разходни стандарти	Брой	13 490	13 398	13 299

3.5. Отчет на разходите по програмата

Разходи по програмата (в лева)	Закон 2 013	Уточнен план	Отчет към 30 юни
I. Общо ведомствени разходи	216 543 458	215 438 386	87 275 676
от тях за:			
Персонал	171 405 802	170 611 885	72 855 429
Издръжка	42 080 656	41 769 501	13 290 157
Капиталови разходи	3 057 000	3 057 000	1 130 090
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	17 000 000	17 000 000	918
от тях за:			
Издръжка	17 000 000	17 000 000	
Членски внос	0		918
Общо разходи (I+II)	233 543 458	232 438 386	87 276 594
Численост на щатния персонал	13 566	13 566	13 373

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 30.06.2013 г. е 87 276, 6 хил. лв. От тях 87 275,7 хил. лв. са ведомствени разходи за предоставяните продукти/услуги от МОН и ВРБК. В тях се включват и разходите по единни разходни стандарти за дейностите по възпитание и обучение на учениците, както и разходите по НП „Оптимизация на училищната мрежа“, модул „Изплащане на обезщетения на персонала“, администрирани чрез бюджетите на училищата.

Администрираните разходи са в размер на 1,0 хил.лв. и включват платения членски внос от училища за участие в професионални организации.

4. Програма “Развитие на способностите на децата и учениците“

Изпълнението на дейностите през отчетния период по програмата включва:

4.1. По продукт/услуга - Извънкласни и извънучилищни дейности в областта на изкуствата, науката и техниката. Ученически спорт, отдих и туризъм

- реализирани са изяви, заложи в Националния календар за извънкласни дейности на МОН и Националния спортен календар на МОН. Актуализирани са правилата за Ученическите игри и Ученическите игри за деца с увреждания и състезанията за обслужващите звена;
- по НКИД на МОН са проведени 6 международни и 62 национални изяви, в които са участвали 100 ИПУ;
- над 3 000 ученици са участвали в национално значими прояви извън календара на МОН;
- реализирани са зимна и пролетна ваканционни програми (ВП), в момента се провежда лятна ваканционна програма и програма за творчески ваканции на НДД „Хайде да творим заедно“. Общо са реализирани 4 ВП, предложените дейности са 36 и са обхванати 850 деца;
- координирани, организирани и проведени са общо 67 комплексни изяви от НКИД за учебната 2012/2013 г., включващи конкурси – 37 (10 в направление „наука и техника“ и 27 в направление „изкуство“); състезания – 10; конференции – 3, празници – 3; пленери – 3; фестивали – 4; шампионати – 2; викторини – 2; други. На 15 от тях НДД е основен организатор и домакин, а на други 9 комплексни изяви, проведени извън столицата – основен организатор. Изготвя се проект на НКИД за учебната 2013/2014 г.
- проведени са над 380 масови прояви и публични изяви, от които 54 концертни прояви, 46 тържества и празници, 38 състезания и конкурса, 32 изложби, 32 открити уроци, спектакли, празници, презентации и други; реализиран е Национален детски футболен турнир „Данониада 2013“; реализира се програма за творчески ваканции на НДД „Хайде да творим заедно“;
- реализиран е проект „Златната ябълка“ – Столична програма „Култура“ на Столична община, осигурено е допълнително финансиране от фондация „Еврика“ по проекти за провеждане на научно-технически изяви от НКИД (за 5 изяви от НКИД); активно участие в проект на МОН „NELLII“, членство в EAICY, участие в международни проекти на EAICY – задочни и по програма „Младежта в действие“; реализирани са 2 турнета на представителни състави в чужбина; съвместни концертни и фестивални изяви с гостуващи състави от чужбина; мултиплициращ ефект на дейностите по проект „Повишаване качеството на образование по природни науки, екология и технологии чрез създаване на ИКТ – базиран център в НДД“ по оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ и други;
- чрез Детски информационен център са обслужени деца, родители и учители с информация и консултации; обогатен е библиотечният фонд; изготвени и разпространени са листовки, афиши, покани за дейностите в НДД, както и заявления за

участие в ПФ, членски карти, дипломи, грамоти и други; поддържа се актуална информация на уеб-сайта на НДД;

- координирани и методически са осигурени дейностите и изяви от НКИД на МОН; координирани и подпомагнати са извънучилищната дейност в страната; проведени са две национални съвещания на директорите на ИПУ.
- около 100 000 ученици са включени в четирите етапа на ученическите спортни игри – вътрешноучилищен и общински, областен, зонален и финален етап за учениците от общообразователните училища в страната през учебната 2012/2013 г. състезанията са проведени в три възрастови групи: V – VII клас; VIII – X клас и XI – XII клас по 8 вида спорт: баскетбол, волейбол, хандбал, футбол, лека атлетика, тенис на маса, бадминтон, и шахмат. Отборите във възрастова група VIII – X клас, класирани на първо място на финалите, имат право на участие в Световни ученически игри през 2014 г. по спортове, включени в Международния спортен календар за ученици;
- 1293 ученици са взели участие в състезанията, организирани за ученици от обслужващите звена;
- 300 ученици са взели участие в Ученическите игри за деца с увреден слух, нарушено зрение, физически увреждания и увреждания на централната нервна система за учебната 2012/2013 г. във финалните състезания по 10 вида спорт – бадминтон, тенис на маса, фютзал, волейбол, лека атлетика, шахмат, джудо, голбал, ски бегови дисциплини и дартс;
- организирани са 67 семинара и обучения;
- реализирани 7 890 леглохранодни и нощувки, като са изведени 3859 деца и ученици;
- осигурени са възможности за включване на училищата с проектно участие в национални програми или проекти към ОП РЧР за развитие на способностите на учениците чрез извънкласни и извънучилищни дейности;
- създадени са условия за участието на ученици и национални отбори в национални и международни олимпиади и състезания в областта на науката, технологиите, изкуствата и спорта;

4.2. По продукт/услуга – Стимулиране и подпомагане на деца и ученици с изяви дарби

- с дейностите по проекти и програми, свързани с възможност за личностно развитие чрез занимания по интереси, са създадени условия за откриване, стимулиране и развитие на способностите на деца с изяви дарби в областта на науката, технологиите, изкуствата и спорта, както и подпомагане на физическото, социалното и личностното развитие на децата и учениците;
- осигурени са възможности всички ученици, от държавните училища към МОН и общинските училища, с право на закрила в изпълнение на Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изяви дарби, да получават стипендии и еднократно финансово подпомагане;
- в изпълнение на ПМС № 129 за определяне на минимални диференцирани размери на паричните средства за физическо възпитание и спорт са изготвени обобщени финансови планове. Въз основа на тях на 86 619 деца и ученици от държавни училища

към МОН са предоставени 259 676 лв., а на 232 115 деца и на 595 858 ученици – от общинските училища са предоставени 2 251 804 лв.

- ученици от държавните училища към МОН и общинските училища, класирани на първо, второ или трето място на олимпиадите, състезанията и конкурсите от Програмата с мерки за закрила на деца с изявени дарби за 2013 година са придобили право на закрила в изпълнение на Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби – това са 37 ученици от държавни училища към МОН и около 400 ученици от общински училища с право на стипендии.

4.3. По продукт/услуга – Ученически олимпиади и състезания

- със Заповед на министъра на образованието, младежта и науката са определени изискванията за организиране и провеждане на ученическите олимпиади, национални състезания и на национални състезанията по професии за учебната 2012-2013 г.;
- създадени са условия за участието на ученици и национални отбори в национални и международни олимпиади и състезания по общообразователни предмети и по професии.
- проведени са 21 национални олимпиади и 42 национални състезания, в които са взели участие около 50 000 ученици от всички региони на страната;
- 111 ученици са удостоени със звание Лауреат за високи постижения в националните олимпиади по общообразователни предмети.
- продължава участието в международните олимпиади и състезания;
- обявена е процедура за набиране на проекти по Национална програма „С грижа за всеки ученик“ за подготовка за участие в национални олимпиади и състезания през учебната 2013-2014 година.

4.4. По продукт/услуга – Подпомагане личностното развитие на децата и учениците

- обучени са учители и педагогически съветници за работа с програми в сферата на здравното и екологичното образование и/или превенция на насилието над деца;
- обучени са 265 учители и педагогически съветници по въпроси, свързани с превенция на зависимости, от които 64 за работа с родителите;
- в системни форми за здравно образование и/или екологично образование и/или превенция на насилието над деца са обхванати повече 75 398 ученици;
- проведени са 1487 проучвания сред ученици за нагласи за употреба на психоактивни вещества;
- разпространени са 6 383 информационни материали – брошури, постери, филми, свързани с превенцията на психоактивни вещества и здравно образование;
- разработени програми 116 програми за превенция на психоактивни вещества;
- изгражда се система за превенция на насилието и агресията сред децата и учениците посредством утвърждаване и въвеждане на механизъм за противодействие на училищния тормоз;
- проведена е кампания „Участвам и променям!“. В кампанията са взели участие всички институции като училища, детски градини, обслужващи звена, 28 регионални

инспекторати по образованието, 21 териториални структури на Министерството на здравеопазването и Български зъболекарски съюз;

- психолозите от Националната мобилна група за психологическа подкрепа са се включили в 25 кризисни ситуации във връзка с преодоляване на различни кризи.

4.5. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

Показатели за изпълнение	Мерна единица	Закон 2013	Уточнен план 2013	Отчет 30.06.2013 г.
Програма 4 “Развитие на способностите на децата и учениците”				
*Проведени национални олимпиади и състезания	Брой	50	63	63
*Ученици, взели участие в олимпиади и състезания	Брой	100 000	100 000	50 000
*Национални отбори за участие в международни олимпиади и състезания	Брой	15	14	14
*ИПУ участвали в НКИД на МОМН	Брой	100	100	100
*Ученици, участвали в национално значими прояви извън календара на МОМН	Брой	3 000	3 000	3000
*Ученици, участвали в Ученическите игри.	Брой	100 000	100 000	100 000
*Ученици, участвали в Ученическите игри за деца с увреждания.	Брой	300	300	300
*Деца и ученици по АдминМ – получили средства по ПМС № 129/2000 г. – държавни училища на МОН	Брой	99 548	99 548	86 619
*Ученици, за които са приложени мерките за закрила на деца с изявени дарби	Брой	750	750	437

4.6. Отчет на разходите по програмата

Разходи по програмата (в лева)	Закон 2 013	Уточнен план	Отчет към 30 юни
I. Общо ведомствени разходи	5 822 811	5 822 811	3 116 432
от тях за:			
Персонал	1 936 156	1 936 156	1 056 807
Издръжка	3 886 655	3 886 655	2 000 486
Капиталови разходи			59 139
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	40 366
от тях за:			
Стипендии			37 935
Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата			100
Субсидии за нефинансови предприятия			2 331
Общо разходи (I+II)	5 822 811	5 822 811	3 156 798
Численост на щатния персонал	145	145	142

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 30.06.2013 г. е 3 156, 8 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 3 116, 4 хил. лв. и включват разходите на МОН и ВРБК за предоставяните продукти/услуги, както и разходите по НП „Училището-територия на учениците“, модул „Ученически национални състезания и национални и международни олимпиади“.

Отчетените администрирани разходи са в размер на 40, 4 хил. лв. и включват 37, 9 хил.лв. изплатени стипендии по програмата с мерки за закрила на деца с изяви дарби от училищата, ВРБК към министъра на образованието и науката, 0,1 хил. лв. награди за ученици и 2,3 хил.лв. за Шестия конкурс за работещи в сферата на извънкласните и извънучилищните дейности.

5. Програма “Образование на българите в чужбина“

Изпълнението на дейностите през отчетния период по програмата включва:

5.1. По продукт/услуга - Оценка на образователната политика, насочена към българите в чужбина

- създадена е база данни за училищата в чужбина, регистрирани към посолства, общини, православни организации или организации на българи;
- изготвен е анализ и оценка предложенията за финансиране и методическо подпомагане на българските неделни училища в чужбина;
- разработени са образци на документи и правила за дейността и отчитането на българските неделни училища в чужбина
- реализирани са дейности, свързани с промяна на нормативната уредба с цел подпомагане на дейността на българите зад граница;
- актуализиран е Списъкът на българските неделни училища зад граница.
- по ПМС № 334/08.12.2011 г. за българските неделни училища в чужбина - в Списъка на българските неделни училища в чужбина са включени 128 училища; извършен е мониторинг на дейността на 3 български неделни училища – 2 в Украйна и 1 в Испания;
- по НП „Роден език и култура зад граница” – оценени са постъпилите проекти по програмата, като списъка с одобрените проекти за финансиране е публикуван на сайта на МОН; извършен е мониторинг на дейността на 7 неделни училища в Испания, 1 в Португалия, 2 в Русия, 3 във Великобритания, 1 в Италия;

5.2. По продукт/услуга – Български държавни училища в чужбина. Обучение по български език и литература, история и география на България

- обявени са свободните места за длъжностите „директор” и „учител” в българските държавни училища в Прага и Братислава;
- организирани и проведени са държавните зрелостни изпити и външното оценяване в българските държавни училища в чужбина;
- осъществен е контрол на организацията на образователно-възпитателния процес на българските държавни училища в чужбина;

5.3. По продукт/услуга - Осигуряване на условия за реализиране на образователна политика на българите в чужбина

- организиран и проведен е конкурс за избор на преподаватели за средните училища /по български език и литература и българска музика и фолклор/ в Украйна, Молдова и Сърбия, като информацията относно одобрените кандидати е изпратена в приемащата страна;
- осъществен е контрол и анализ на годишната заетост на преподавателите, чрез проучване на представените от тях отчети и получените мнения от приемащите институции;
- разпределени са и са разпространени част от необходимите учебници, учебни помагала и литература на базата на подадените заявки;
- извършен е анализ на заявените потребности за квалификация на учители за педагогически курсове и практики за ученици и студенти от българските общности в чужбина;
- проучени са възможностите за организиране на курсове и практики и е изготвен и утвърден доклад от министъра;
- оповестени са възможностите за летен отдих в България и условията за провеждането му чрез българските дипломатически представителства в чужбина;
- обобщени са получените заявки за провеждане на летен отдих на чуждестранни учащи се от българска народност;
- оказана е организационна помощ за провеждането на летния отдих.

5.4. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

Показатели за изпълнение	Мерна единица	Закон 2013	Уточнен план 2013	Отчет 30.06.2013 г.
Програма 5 “ Образование на българите в чужбина ”				
*Програмно финансиране на образователни проекти за обучение по български език и литература, история и география на България	Брой проекти	50	50	59
*Мониторинг на изпълнението на дейностите по Националната програма „Роден език и култура зад граница”	Брой посещения	5	5	7
*Актуализиране на списъка на българските неделни училища в чужбина и на тяхното финансиране	Брой	2	2	2
*Мониторинг на изпълнението на дейностите в българските неделни училища в чужбина съгласно ПМС № 334 от 8 декември 2011 г.	Брой посещения	10	10	3
*Брой учебно-помощна литература, изпратени да задоволят нуждите както на училищата на българските общности зад граница, така и на българистиката в чужбина като цяло	Брой тома	10 000	10 000	88
*Брой учители, студенти и ученици от българските общности зад граница, за участие в квалификационни и езикови курсове за една учебна година	Брой	550 преподаватели, 260 ученика,	550 преподаватели, 260 ученика,	48 преподаватели 28ученика

		270 студента	270 студента	и 16 студента
*Брой изпратени преподаватели в средните училища на българските общности зад граница	Брой	25	25	23
*Брой чуждестранни ученици и студенти от българската народност, посетили България за летен отдиш	Брой	260	260	40

5.5. Отчет на разходите по програмата

Разходи по програмата (в лева)	Закон 2 013	Уточнен план	Отчет към 30 юни
I. Общо ведомствени разходи	2 688 874	2 688 874	1 006 001
от тях за:			
Персонал	775 452	775 452	382 375
Издръжка	1 913 422	1 913 422	623 626
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	4 500 000	4 500 000	-31 353
от тях за:			
Издръжка	4 500 000	4 500 000	
Предоставени помощи за чужбина			-31 353
Общо разходи (I+II)	7 188 874	7 188 874	974 648
Численост на щатния персонал	43	43	43

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 30.06.2013 г. е 974, 6 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 1 006, 0 хил. лв. и включват разходите на МОН и държавните училища в чужбина за предоставяните продукти/услуги по програмата. Администрираните разходи са в размер на – 31,4 хил. лв. и включват възстановени средства по национална програма „Роден език и култура зад граница“ и ПМС № 334/08.12.2011 г. за българските неделни училища в чужбина.

6. Програма “Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование“

Изпълнението на дейностите през отчетния период по програмата включва:

6.1. По продукт/услуга - Разработване и изпълнение на политики в областта на висшето образование

- с Решение на Народното събрание от 30.01.2013 г. е открит Филиал – Сливен, в структурата на Медицинския университет „Проф. д-р П. Стоянов” – Варна;

- осъществени са проверки в Юридическия факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски и в студентски общежития, управлявани от СУ „Св. Климент Охридски”, УНСС, УАСГ и ХТМУ.
- изготвен е анализ на обществените потребности от специалисти с висше образование и е установено взаимодействие с отрасловите министерства и ведомствата – потребители на кадри.
- проведено е проучване на трудовия пазар за броя на безработните специалисти с висше образование и броя на свободните работни места, както и тенденцията за развитие на пазара на труда.
- установено е взаимодействие с държавните висши училища по отношение възможностите за обучение по професионални направления.
- събрани са и са анализирани данни за броя на студентите по професионални направления, специалности и форми на обучение.
- анализирана е информацията, свързана с капацитета на висшите училища за обучение на студенти по съответните професионални направления.
- прието е Решение № 288 от 10.05.2013 г. на Министерския съвет за броя на приеманите студенти и докторанти във висшите училища на Р България през 2013-2014 г.:
  - ✓ за прием в държавните висши училища са утвърдени 56 393 места за прием на студенти. В сравнение с учебната 2012/2013 година местата са с 2 156 повече. За частните висши училища са утвърдени 15 087 места, или с 935 по-малко от 2012/2013 учебна година.
  - ✓ утвърдени са общо 1 724 места за редовна и 656 места за задочна докторантура. Местата са разпределени, както следва: за държавните висши училища – 1 393 места за редовна и 535 места за задочна докторантура. За частните висши училища – 94 места за редовна и 33 за задочна докторантура. За научните организации – 237 места за редовна и 88 за задочна докторантура, в т.ч. за БАН – 129 за редовна и 50 за задочна докторантура.
  - ✓ утвърдени са 550 места за прием на студенти – чуждестранни граждани от българска народност и граждани на Република Македония. За прием по ПМС 103/1993 г. са утвърдени 12 места за редовна докторантура.
- продължи своята работа създадената с Решение на Министерския съвет № 465/2011 г. Постоянна междуведомствена комисия по въпросите на образователната дейност сред българите в чужбина, чиито основни цели са: организация и координация на работата на държавните ведомства и организации при осъществяването на образователната политика на Република България по отношение на българските общности и българите извън Република България и подпомагане на дейността по приема на студенти, докторанти и специализанти – българи, живеещи извън Република България, съгласно ПМС № 103/1993 г. и ПМС № 228/1997 г.
- организирани са дейностите, свързани с осигуряване на холограмни стикери в дипломите за завършена образователно-квалификационна степен на висше образование. През първото полугодие на 2013 г. са отпечатани 21 260 холограмни стикери за дипломи за висше образование.
- реализирани са дейностите по поддръжката на Регистъра на завършилите студенти;

- от летния семестър на учебната 2012-2013 година (месец април 2013 г.) започна въвеждането в Регистъра на действащите и прекъснали студент на нови данни за завършена предходна степен на висше образование на студентите, продължаващи обучението си в по-висока образователно-квалификационна степен;
- извършена е проверка на подадените от висшите училища данни за броя на студентите, съгласно държавния план прием за учебната 2012/2013 г. за регистъра на МОН;
- събрани са и обобщени предложенията на държавните висши училища за таксите за кандидатстване и обучение за учебната 2013-2014 г. Изготвено е и прието ПМС № 113 от 10.05.2013 г. за утвърждаване на таксите за кандидатстване и за обучение в държавните висши училища за учебната 2013 – 2014 година.

6.2. По продукт/услуга – Оценяване и поддържане на качеството на висшето образование

- рейтинговата системата дава възможност висшите училища да бъдат сравнявани на базата на 49 индикатора, които измерват различни аспекти на учебния процес и научната дейност, удовлетвореността на студентите от учебната среда и социално-битовите и административни услуги, престижа, връзките с пазара на труда и реализацията на завършилите;
- на основание чл.30, ал. 1 от ЗРАСРБ по сигнали на засегнати лица са осъществени проверки на процедури за придобиване на научна степен, както и за заемане на академични длъжности.

6.3. По продукт/услуга – Акредитация (институционална и програмна) и следакредитационно наблюдение и контрол

- през периода НАОА е взела решения по оценяване на 9 на проекта: 1 проект за преобразуване на висше училище и 8 проекта за откриване на професионални направления;
- осъществени са дейности по 21 процедури за институционална акредитация, от които 11 приключили.
- през периода НАОА е взела решения по процедури за: 58 програмни акредитации на професионално направление и на специалности от регулираните професии; програмна акредитация на образователната и научна степен "доктор" за 85 докторски програми; 1 изменение на капацитета на висши училища и професионални направления;
- в ход са процедури за: 146 програмни акредитации на професионално направление и на специалности от регулираните професии; 9 оценки на проекти и програмна акредитация на 312 докторски програми;
- публикувани са на сайта на НАОА данните за акредитираните висши училища, техни основни звена, филиали, професионални направления и специалности от регулираните професии, както и а акредитираните докторски програми на висшите училища и научните организации;
- в НАОА за периода са приключили следните процедури, свързани с контрол по изпълнение на дадените от Акредитационния съвет или Постоянните комисии по области на висшето образование препоръки: за програмна акредитация на

професионалните направления и на специалности от регулираните професии - 29; с решение на Акредитационния съвет от 10.06.2010 г. наблюдението и контрола на проектите, оценени с положителна оценка са изключени от приетите план-графици на комисията.

- в САНК е приключила 1 процедура за установяване на съответствие/несъответствие между обучаваните студенти и капацитета на 51 висши училища, определен с решение на НАОА, на основание чл.83, ал.3, т.1 от ЗВО.
- изготвен е анализ на получените от висшите училища отчети за отстраняване на нарушенията и оценка на ефективността от прилаганите мерки;
- ежеседмично се актуализира поддържаната информация, предоставяна за регистрите на МОН;

6.4. По продукт/услуга – Академично и професионално признаване на образователни документи

- заверени са постъпилите в министерството образователни документи, издадени от легитимни български средни и висши училища, отговарящи на нормативните изисквания – 7 910 броя;
- заверени са постъпилите документи за образование и за научна степен, предназначени за чужбина, отговарящи на нормативните изисквания – 26 броя;
- заверени са представените удостоверения за професионална квалификация по нерегулирана професия, придобита на територията на Република България, необходима за достъп или за упражняване на регулирана професия на територията на друга държава – постъпили 22 заявления;
- издадени са удостоверения APOSTILLE на образователни и удостоверителни документи, издавани от институциите в системата на народната просвета, отговарящи на нормативните изисквания – постъпили 2 861 заявления;
- издадени са удостоверения APOSTILLE на образователни и удостоверителни документи, издавани от висшите училища в Република България, отговарящи на нормативните изисквания – постъпили 1 209 заявления;
- издадени са удостоверения APOSTILLE на образователни и удостоверителни документи, издавани от Министерството на образованието и науката и неговите звена – постъпили 12 заявления;
- внедрена е Система за управление на качеството по стандарта ISO 9001:2008 в сферата на академичното признаване и на удостоверяването на професионални квалификации по нерегулирани професии;
- реализирани са дейностите по приемането, обработката и съхранението на документите по признаване на придобито висше образование в чуждестранни висши училища от НАЦИД;
- Национален център за информация и документация (НАЦИД) предоставя административната услуга по издаването на удостоверения за придобита професионална квалификация на територията на РБългария по нерегулирани професии, необходими за достъп или за упражняване на регулираната професия на територията на друга държава членка.

- реализирани са дейностите по проект ”Разработване на процедура и стандарти и въвеждане на електронно управление при издаване на удостоверения за придобита професионална квалификация на територията на Република България по нерегулирани професии” и по проект „Усъвършенстване на професионалните умения и квалификацията на служителите в НАЦИД за по ефективно и ефикасно изпълнение на задълженията” финансирани по Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз, чрез ЕСФ.
- признати са 238 дипломи, проверени са за автентичност 246 дипломи, издадени са 27 удостоверения за професионални квалификации, извършени са 27 проверки на автентичност на професионални квалификации;
- извършени са 69 проверки на статут на висши училища и 58 проверки за автентичност на дипломи/академични справки по чл.17, ал.3 от Наредбата по академично признаване;
- изготвени са 237 преписки във функциите на ЕНИК/НАРИК център, 65 във функциите, свързани с професионални квалификации и регулирани професии и 12 преписки по информационната система на вътрешния пазар на ЕК във функциите на делегиран координатор ТАМ;

6.5. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

Показатели за изпълнение	Мерна единица	Закон 2013	Уточнен план 2013	Отчет 30.06.2013 г.
Програма 6 “Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование ”				
*Брой разработени проекти на нормативни актове	Брой	6	6	2
*Брой извършени проверки по реда на ЗВО	Брой	4	4	2
*Брой оценени проекти за промяна на мрежата и структурата на висшите училища	Брой	4	4	9
*Утвърден брой студенти в държавните (вкл. военните) висши училища по Решение на МС - Български студенти - Чуждестранни студенти по реда на ПМС 103/1993 г. и ПМС 228/1997 г.	Брой	54 787	54 787	56 943 - 56 393 - 550
*Утвърден брой студенти в частните висши училища по Решение на МС	Брой	16 022	16 022	15 087
*Утвърден брой докторанти в държавните (вкл. военните) висши училища по Решение на МС - Български докторанти - Чуждестранни докторанти по реда на ПМС 103/1993 г.	Брой	1 762	1 762	1 940 - 1 928 - 12
*Утвърден брой докторанти в частните висши училища по Решение на МС	Брой	70	70	127
*Утвърден брой докторанти в научните организации по Решение на МС	Брой	296	296	325
*Заверка на образователни документи, издадени от легитимни български средни и висши училища	Брой	21500	21500	7 910
*Заверка на документи за образователна и за научна степен, предназначени за чужбина	Брой	40	40	26
*Заверка на удостоверения за професионална квалификация по нерегулирана професия, придобита на територията на Република България, необходима за	Брой	50	50	22

достъп или за упражняване на регулирана професия на територията на друга държава				
*Проверка автентичността на образователни документи	Брой	100	100	над 1000 запитвания

6.6. Отчет на разходите по програмата

Разходи по програмата (в лева)	Закон 2 013	Уточнен план	Отчет към 30 юни
I. Общо ведомствени разходи	3 175 695	3 175 695	1 345 993
от тях за:			
Персонал	1 923 695	1 923 695	828 927
Издръжка	1 252 000	1 252 000	516 714
Капиталови разходи			352
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	0
Общо разходи (I+II)	3 175 695	3 175 695	1 345 993
Численост на щатния персонал	82	82	75

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 30.06.2013 г. е 1 346, 0 хил. лв. и включват разходите на министерството и ВРБК за предоставяните продукти/услуги по програмата.

7. Програма “Международен образователен обмен“

Изпълнението на дейностите през отчетния период по програмата включва:

7.1. По продукт/услуга - Развитие на международния академичен обмен

- изпълняват се международни, междуправителствени и междуведомствени програми, споразумения, спогодби, протоколи и др. в областта на образованието и науката и са подготвени нови;
- осъществен е обмен на студенти (частичен и пълен курс на обучение, участие в летни езикови курсове и семинари), преподаватели и изследователи за обмяна на опит и специализация, съгласно двустранни договори;
- организирана е процедурата по приемане на документите за обучение на чуждестранни студенти, специализанти и докторанти в изпълнение на двустранни международни договори;
- организирано е приемането на документите на избраните от участие в конкурси в МОН български студенти и преподаватели и предаването им по дипломатически път на приемащата страна;
- реализирано е участието на Р България в Програма СЕЕPUS III

7.2. По продукт/услуга – Издръжка на българските лекторати в чужбина

- организиран и проведен е конкурс за избор на лектори за висшите училища в чужбина, в които се преподава български език, литература и култура. Документите на одобрените кандидати са в процес на съгласуване с приемащата страна и са изготвени командировъчни заповеди на потвърдените кандидатури;
- подготвени са командировъчните заповеди на лекторите, чийто мандат се удължава;
- осъществен е контрол и изготвен анализ на годишната заетост на преподавателите;

7.3. По продукт/услуга – Организиране на летни езикови курсове за чуждестранни българисти

- съвместно със задграничните представителства на Р.България е извършена дейността по набирането на студенти и преподаватели от чуждестранни университети за участие в летните езикови семинари по българистика;
- обобщени са заявките и висшите училища-организатори са уведомени за броя на участниците в летните езикови семинари;
- осъществено е организационно подпомагане провеждането на летните езикови семинари за чуждестранни българисти и слависти.

7.4. По продукт/услуга – Изпълнение на ангажиментите за функционирането на Тараклийския държавен университет

- организиран е конкурс за избор на преподаватели за университета, предстои провеждането му;
- реализирани дейности, свързани с организирането на педагогически и езикови практики на студентите в българските квалификационни центрове (Курсовете се провеждат през второто полугодие);

7.5. По продукт/услуга - Участие в заседания на органите на ЕС (комитет по Програма УЦЖ, Комитет по образование и др.), Съвета на Европа, ЮНЕСКО и други международни организации, съпътстващи проекти и дейности

- популяризиран са обучения в изпълнение на програма „Песталоци” на Съвета на Европа и проекти на Европейския център за съвременни езици – Грац;
- реализирано е участие в проекти в областта на интеркултурното образование по линия на ЮНЕСКО; Участие в международни проекти и прояви на асоциираните към ЮНЕСКО училища;
- реализирано е участие в основните програми на Съвета на Европа/комитетите към ЕС;
- реализирано е участие в Съветите на министрите на образованието, младежта, културата и спорта и работни групи към ЕК;
- регулярно се отчитат мерките от компетентност на МОН включени в Плана за действие към Националната програма за реформи;
- изпълняват са дейностите по грант за изпълнение на дейности по Програмата за учене през целия живот на ЕС – хоризонтална програма „Дейности на националните координационни звена по Европейската квалификационна рамка с оглед въвеждането ѝ на национално ниво”;

- изпълнени са дейности за развитие на сътрудничеството с международни организации;
- подпомогнато е съставянето на Междинен доклад на България по изпълнението на отправените ѝ препоръки в рамките на Първия периодичен преглед по правата на човека на Съвета по правата на човека на ООН;
- изготвен материал във връзка с участието на Президента на Република България – г-н Росен Плевнелиев, в Среца на държавните и правителствените ръководители на страните-участнички в Процеса на сътрудничество в ЮИЕ /ПСЮИЕ/ в Охрид, 1-2 юни 2013 г.;
- изготвени опорни точки за изказване по време на заседанието на групата по Целите за устойчиво развитие, 17-19 юни т.г., Ню Йорк, в сегмента „Образование“;
- координирано е изпълнението на двата одобрени и финансирани от ЮНЕСКО български проекта за образование и наука по линия на програмата за участие 2012-2013 – „ProKARSTerra“ и „Олимпийски игри по правата на човека“;
- подготвено е участието на България в регулярната годишна среща на Международното бюро за образование на ЮНЕСКО;
- взето е участие в съгласувателната процедура на позиции и документи по ЦУР в рамките на РГ към МВНР „Сътрудничество за развитие“;
- взето е участие в съгласувателната процедура на позиции и документи в рамките на РГ 13 „Социална политика и заетост“ към Съвета по европейски въпроси;
- взето е участие в съгласувателната процедура на позиции и документи в рамките на РГ 30 „Разширяване” към СЕВ.

7.6. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

Показатели за изпълнение	Мерна единица	Закон 2013	Уточнен план 2013	Отчет 30.06.2013 г.
Програма 7 “Международен образователен обмен ”				
* Брой организирани образователно-научни делегации и учени за обмяна на опит съгласно двустранни договори годишно	Брой	26	26	2
* Брой организирани семинари, конференции, конкурси и участия в заседания на работни групи и комитети - годишно	Брой	35	35	29
* Брой приети за обучение чуждестранни студенти, докторанти и специализанти по програмите за обмен	Брой	400	400	134
* Брой български студенти, докторанти, преподаватели и изследователи, участници във Финансовия механизъм на ЕИП	Брой	Универ. проекти- 1бр. мярка А- 8 бр. визити - 5 бр. мярка Б -70 бр.	Универ. проекти- 1бр. мярка А- 8 бр. визити - 5 бр. мярка Б -70 бр.	Проектът не е стартирал.

* Брой организирани семинари, конференции, свързани с Европейската квалификационна рамка за учене през целия живот	Брой	2	2	2
* Брой организирани специализации, квалификационни курсове, докторантури /за експерти и просветни кадри, учени/	Брой	70	70	X
* Брой действащи български лекторати в чужбина	Брой	35	35	33
* Брой чуждестранни българисти, посещаващи летни езикови курсове годишно	Брой	180	180	X

7.7. Отчет на разходите по програмата

Разходи по програмата (в лева)	Закон 2 013	Уточнен план	Отчет към 30 юни
I. Общо ведомствени разходи	2 060 802	2 060 802	669 016
от тях за:			
Персонал	185 814	185 814	155 390
Издръжка	1 874 988	1 874 988	513 626
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	884 703	884 703	227 810
от тях за:			
Стипендии	859 203	859 203	18 432
Членски внос	25 500	25 500	11 156
Субсидии за нефинансови предприятия			2 847
Предоставени помощи за чужбина			195 375
Общо разходи (I+II)	2 945 505	2 945 505	896 826
Численост на щатния персонал	11	11	11

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 30.06.2013 г. е 896, 8 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 669, 0 хил. лв. и включват разходите на МОН за изброените по-горе продукти/услуги. Администрираните разходи по програмата са в размер на 227, 8 хил. лв. и включват разходи за стипендии за образователен обмен, за членски внос в Асоциация Европейски регистър за висше образование (EQAR), в SICI, както и предоставените на Тараклийския държавен университет средства за издръжка на обучение и за стипендии на студентите.

8. Програма “Студентско подпомагане“

Изпълнението на дейностите през отчетния период по програмата включва:

8.1. По продукт/услуга – Разработване на политика за студентско подпомагане

- подготвени са становища по проект за изменение на Закона за висшето образование в частта за управлението и ползването на студентските общежития и столове;

- извършена е проверка в студентски общежития и столове, управлявани от СУ „Св. Климент Охридски”, УАСГ, УНСС и ХТМУ в рамките на проверка на национално ниво по заповед на министъра на образованието и науката, която обхваща и общежития и столове на други висши училища.

8.2. По продукт/услуга – Субсидиране на студентски столове, общежития и квартири

- извършен е анализ и са планирани показателите за предоставяне на субсидии за студентските общежития и столове за 2014 година;
- планирани са показателите за предоставяне на субсидии за свободно наета квартира за 2014 година;
- предоставена е субсидията за квартирни помощи на ИУ – Варна. Поради прекратяване на договорите за наем на две от трите студентски общежития на Техническият университет – Варна е извършена корекция между субсидията за квартирни помощи и за издръжка на студентските общежития и столове, управлявани от ТУ – Варна;
- подготвена е документацията за провеждане на процедура по ЗОП за развиване, поддръжка и техническо обслужване на бази данни за настанените лица в студентските общежития чрез програмен продукт;
- събрана е информацията за реализираните леглодни и хранодни и усвояването на държавната субсидия в студентските столове и общежития на висшите училища за първото полугодие на 2013 г.;
- извършен е сравнителен анализ на изпълнението на натуралните показатели в студентските общежития и столове, управлявани от висшите училища, за последните три години.

8.3. По продукт/услуга – Студентски стипендии

- събрана е информация за броя на българските и чуждестранните студенти, докторанти и специализанти, получаващи стипендии, помощи и награди през летния семестър на учебната 2012-2013 година.
- извършено е планиране на показателите за предоставяне на стипендии по реда на ПМС № 90/2000 г. за условията и реда за предоставяне на стипендии на студентите, докторантите и специализантите от държавните висши училища и научни организации през 2014 година.
- за летния семестър на учебната 2012/2013 г. висшите училища са предоставили стипендии със средства от държавния бюджет, както следва: общият брой български студенти, получавали стипендии е 22 057 или 14 на сто от студентите в редовна форма на обучение, от тях 17 720 студенти са получавали стипендии по критерии минимален успех (добър 4,00) и доход, а 4 337 – без изискване за минимален успех; 957 чуждестранни студенти-стипендианти, приети за обучение по актове на МС и по междуправителствени спогодби; 2 327 български докторанти-стипендианти; 29 чуждестранни докторанти-стипендианти, обучаващи се по актове на МС и по междуправителствени спогодби; 38 чуждестранни специализанти-стипендианти;

- изплатени са 21 943 стипендиите за успех и 5 219 специалните стипендии за зимния семестър на учебната 2012-2013 година от Третата фаза на проект „Студентски стипендии”, а 24 886 са стипендиите за успех и 4 174 специалните стипендии, изплатени за летния семестър на учебната 2012-2013 година;

8.4. По продукт/услуга – Кредитиране на студенти и докторанти

- приети са Решение № 58 от 01.02.2013 г. на Министерския съвет за издаване на държавна гаранция за 2013 г. по ЗКСД и Решение № 331 от 23.05.2013 г. на Министерския съвет за одобряване на държавните гаранции по ЗКСД за бюджетната 2014 година;
- публикувана е Покана към банките за сключване на Типов договор за кредитиране на студенти и докторанти в ДВ, бр. 28 от 19.03.2013 г. и са сключени споразумения за издаване на държавна гаранция за кредитиране на студенти и докторанти за 2013 г. с банките, подписали типови договори;
- проведена е среща на Националния съвет за студентско кредитиране, на която са представени анализ за оценка на действащата програма за студентско кредитиране и проект за бюджетната рамка на системата за студентско кредитиране за 2014 г.;
- изготвен е и представен в Министерски съвет анализ на резултатите от прилагането на системата за кредитиране на студенти и докторанти за 2010-2012 година в изпълнение на изискванията на чл. 8, ал. 2, т. 6 от ЗКСД;
- методически са подпомогнати висшите училища и научните организации; поддържа се актуална информация в рубриката „Студентско кредитиране”, достъпна от електронната страница на Министерството на образованието и науката;
- сключени са 1 471 броя договори за кредити на студенти и докторанти по ЗКСД;
- активирана е държавната гаранция и е погасено кредитното задължение на 26 кредитополучатели по чл. 21, ал. 6 и по чл. 27, ал. 1, т. 1 и т. 3 от ЗКСД;
- изплатени са премии за добро управление на всеки кредит по ЗКСД на трите банки в изпълнение на регламента на чл. 39, т. 1 и т. 2 и чл. 40, ал. 1, т. 2 от Типовия договор за кредитиране на студенти и докторанти.

8.5. По продукт/услуга – Подпомагане на проекти на висшите училища за спортуване на студентите и докторантите

- създадена е организация за получаване в МОН на проекти от висшите училища за финансиране на дейности, свързани с физическото възпитание и спорта на студентите по реда на ПМС № 129/2000 г. през 2013 година;
- извършен е контрол за спазване на критериите за разработване на проекти за подпомагане на физическото възпитание и спорта във висшите училища.

8.6. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

Показатели за изпълнение	Мерна единица	Закон 2013	Уточнен план 2013	Отчет 30.06.2013 г.
Програма 8 “Студентско подпомагане”				
*Субсидирани леглодни в студентски общежития, управлявани от държавни висши училища	Брой в хиляди	10 900, 0	10 900, 0	5994,0
*Субсидирани хранодни в студентски столове, управлявани от държавни висши училища	Брой в хиляди	1 900, 0	1 900, 0	957,4
*Студенти, получаващи месечна парична помощ при ползване на свободно наета квартира по чл. 19а, ал. 1 от Наредбата за ползване на студентските общежития и столове	Брой	2 500	2 500	1 896
*Средно приравнен брой български студенти – стипендианти	Брой	22 000	22 000	22 057
*Български и чуждестранни докторанти и специализанти – стипендианти (12 месеца по 450 лв.)	Брой	2 200	2 200	2 394
* Завършващи редовни докторанти с еднократна стипендия по 1000 лв.	Брой	100	100	47

8.7. Отчет на разходите по програмата

Разходи по програмата (в лева)	Закон 2 013	Уточнен план	Отчет към 30 юни
I. Общо ведомствени разходи	497 946	497 946	201 928
от тях за:			
Персонал	317 948	317 948	130 498
Издръжка	179 998	179 998	71 430
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	8 501 854	8 501 854	3 865 681
от тях за:			
Персонал			
Издръжка	2 017 454	2 017 454	235 153
Субсидии за нефинансови предприятия	6 484 400	6 484 400	3 630 528
Общо разходи (I+II)	8 999 800	8 999 800	4 067 609
Численост на щатния персонал	13	13	13

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 30.06.2013 г. е 4 067, 6 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 201, 9 хил. лв. и включват разходите на МОН за изброените по-горе продукти/услуги. Администрираните разходи са в размер на 3 865, 7 хил.лв. и включват изплатената премия на банките за добро управление по Закона за кредитиране на студенти и докторанти и предоставената субсидия за студентски столове и студентски общежития на „Студентски столове и общежития” ЕАД – гр.София, в

изпълнение на чл. 21, ал. 2 от Постановление № 1 на Министерския съвет от 09 януари 2013 г. за изпълнение на държавния бюджет на Република България за 2013 г.

9. Програма “Продължавашо обучение“

Изпълнението на дейностите през отчетния период по програмата включва:

9.1. По продукт/услуга – Разработване на политики за учене през целия живот

- изготвен е график на дейностите за разработване на Националната стратегия за учене през целия живот за периода 2014-2020 г.;
- подготвени са доклад и заповед за създаване на междуведомствена работна група, в която са включени широк кръг от заинтересовани страни;
- извършено е проучване на добри практики, свързани със стратегиите за учене през целия живот в някои европейски страни (Австрия, Дания, Естония, Полша, Словакия, Финландия и Чехия);
- разработена е обща структура на Националната стратегия за учене през целия живот за периода 2014-2020 г. и са идентифицирани областите на въздействие;
- изготвен е анализ на националната система за образование и обучение, определени са общите предизвикателства пред политиката за УЦЖ, систематизирани са стратегическите цели и приоритети на европейско и национално равнище, селектирани са стратегическите документи, свързани с политиката за УЦЖ и е подготвен речник на понятията;
- сформирани са тематични работни групи в съответствие с идентифицираните области на въздействие и определения състав на междуведомствената работна група;
- проведен е консултативен процес със заинтересованите страни относно първия работен вариант на стратегическа рамка на Националната стратегия за учене през целия живот за периода 2014-2020 г. Консултациите са осъществени както в рамките на междуведомствената работна група, така и на работни срещи, организирани от МОН в шестте района за планиране;
- изготвен е Доклад с предложение за първи работен вариант на стратегическа рамка (визия, стратегически цели, приоритети и области на въздействие) на Националната стратегия за учене през целия живот за периода 2014-2020 г.;

9.2. По продукт/услуга – Ограмотяване на възрастни

- продължават обученията в групи на възрастни за усвояване на учебно съдържание по учебни предмети, предвидени за класове от прогимназиалния етап на основното образование. Дейностите се извършват по проект „Нов шанс за успех“ по ОП РЧР през 2013 г.

9.3. По продукт/услуга – Лицензиране на центрове за професионално обучение и центрове за информирани и професионално ориентиране

- лицензирани са 52 ЦПО, изменени са лицензиите с допълване на нови професии и специалности на 46 ЦПО, отнети са лицензиите на 54 ЦПО; в открита процедура към 30.06.2013г. са 15 ЦПО;

- 94,5% от лицензираните ЦПО са подали годишната информация за дейността си;
- отнетите лицензии в резултат на неподадена годишна информация са 46, отнетите лицензии в резултат на преустановена дейност са 2, отнети лицензии в резултат на системно нарушение са 5 и 1 лиценз на ЦПО е заличен, на 1 ЦИПО е отнет;
- предоставени са над 4000 консултации по електронната поща, по телефона, на място, при посещение на ЦПО или чрез отговор на официални писма.
- извършени са проверки на 35 ЦПО, в това число съвместно с Агенцията по заетостта – 7 проверки по жалби и 4 по сигнали;
- НАПОО поддържа регистри с актуална информация за лицензираните ЦПО и ЦИПО, както и за статута на текущите процедури. В публичната част на ИС на НАПОО /<https://is.navet.government.bg/>, се публикува информация за лицензираните ЦПО и ЦИПО и основни данни за тях - данни на центъра, контакти, лицензирани професии и специалности; предлагани, предстоящи и текущи курсове.
- актуализирана е Информационната система на НАПОО /<https://is.navet.government.bg/>, като лицензираните ЦПО и ЦИПО попълват входни данни за обучаващата организация, данни за обучаемите, учителите, материалната база за теоретично и практическо обучение по отделните професии и специалности.

9.4. Отчет на разходите по програмата

Разходи по програмата (в лева)	Закон 2 013	Уточнен план	Отчет към 30 юни
I. Общо ведомствени разходи	1 225 262	1 225 262	651 383
от тях за:			
Персонал	868 262	868 262	433 220
Издръжка	357 000	357 000	218 163
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	0
Общо разходи (I+II)	1 225 262	1 225 262	651 383
Численост на щатния персонал	51	51	51

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 30.06.2013 г. е 651 , 4 хил.лв. и включва разходите на МОН и второстепенните разпоредители с бюджетни кредити за предоставяните продукти/услуги.

10. Програма “Европейска образователна програма Учене през целия живот“

Изпълнението на дейностите през отчетния период по програмата включва:

10.1. По продукт/услуга – Секторни програми „Коменски“, "Еразъм", "Леонардо да Винчи" и "Грюндвиг"

- проведен е информационен ден Програма "Учене през целия живот" - секторни програми: Коменски, Леонардо да Винчи и Грюндвиг, гр. София на теми: "Секторна програма „Коменски” – Училищни партньорства – Насоки за кандидатстване 2013; Секторна програма „Коменски” – Регионални партньорства – Насоки за кандидатстване 2013; Представяне на дейност „Индивидуална ученическа мобилност” – секторна програма „Коменски”; Секторна програма „Коменски” – Асистентски стаж – Насоки за кандидатстване 2013; Секторна програма „Грюндвиг” – Насоки за кандидатстване 2013; Секторна програма „Леонардо да Винчи”, дейност; Мобилност – Насоки за кандидатстване 2013; Представяне на дейност „Трансфер на иновации”, секторна програма „Леонардо да Винчи”; Представяне на добър опит по дейността в 10 стъпки; Подготвяне на предложение по дейност „Трансфер на иновации” – основни насоки – общо са обхванати 175 участници;
- проведен е информационен ден Програма "Учене през целия живот" - секторни програми: Еразъм, Леонардо да Винчи и Грюндвиг, , гр. Пловдив, засегнати са следните теми: Секторна програма „Грюндвиг” – Насоки за кандидатстване 2013; Секторна програма „Леонардо да Винчи”, дейност Партньорства – Насоки за кандидатстване 2013; Обзор на покана за подаване на предложения 2013 г.; Програма „Еразмус Мундус” – възможности за студентите; Кандидатстване по децентрализирани дейности 2013 г. – Покани и Формуляри; Мобилност; Интензивни езикови курсове; Интензивни програми; Секторна програма „Еразъм” в Русенски университет "Ангел Кънчев" - предизвикателства и перспективи; Добри практики: опитът на Великотърновски университет "Св. Св. Кирил и Методий" в администриране на Еразъм мобилност; Обучение за изготвяне на междинни отчети за академичната 2012-2013 година; Международна Еразъм седмица, посветена на обучение на персонала; Индивидуални консултации за Еразъм координаторите. Обхванати са 104 участници;
- проведен е Ден на Европа, гр.София с концерт, организиран от Европейски мрежи без граници и информиране за възможностите, които предлага Програма Учене през целия живот. Форматът бе отворени врати.
- организиран е семинар „Възможностите пред младите хора за участие в образователни програми” по покана на Професионална гимназия по икономика, гр. Перник, 21.05.2013г. Теми: Представяне на ЦРЧР; Представяне на секторна програма „Коменски”; Представяне на възможностите по секторна програма „Леонардо да Винчи”; Представяне на възможностите по секторна програма „Еразъм”; От Програма „Учене през целия живот” към „Еразъм за всички”;
- проведен е информационен ден Програма "Учене през целия живот" - секторна програма Еразъм, гр. Плевен, обхванати са следните теми: Възможностите, които програма „Еразъм” предоставя за мобилност на студентите по секторна програма „Еразъм”; Възможностите, които програма „Еразмус Мундус” предоставя на студентите.

10.2. По продукт/услуга – Съпътстващи дейности и инициативи: "Europass", "Euroguidance", "eTwinning", "Eurydice", "Bologna process"

- проведен е информационен ден Програма "Учене през целия живот" - eTwinning, Europass, Euroguidance, ECVET, Учебни визити, гр. София на теми: представяне на дейност eTwinning; Създаване на Национална система за ориентирането през целия живот /Euroguidance ELGPN/; Документите Europass – възможност за удостоверяване на придобити знания и компетентности; Представяне на проект „ECVET“; Представяне на дейност „Учебни визити“; Представяне на дейност „Учебни визити“. Общо са обхванати 175 участници;
- проведен е информационен ден Програма "Учене през целия живот" - eTwinning, Europass, Euroguidance, ECVET, Учебни визити, гр. Пловдив, представени са темите: Създаване на Национална система за ориентирание през целия живот /Euroguidance ELGPN/; Документи Europass – възможност за удостоверяване на придобити знания и компетентности; Учебни визити; Често срещани грешки в кандидатурите; Представяне на дейност „Евридика“; Обзор на покана за подаване на предложения 2013 г. общо са обхванати 104 участници;
- организиран е семинар „Възможностите пред младите хора за участие в образователни програми“ по покана на Професионална гимназия по икономика, гр. Перник, като са представени следните теми: Представяне на ЦРЧР; Документите Europass – европейски инструменти за валидиране на знанията и уменията ; Мрежата Еврогайдънс – качествени услуги за кариерно ориентирание, информиране и консултиране; Дейност eTwinning;
- проведен е информационен ден Програма "Учене през целия живот", гр. Плевен и са обхванати следните теми: представяне на Европас документите; Образование и обучение в Европа – полезни Интернет портали.

10.3. Отчет на разходите по програмата

Разходи по програмата (в лева)	Закон 2 013	Уточнен план	Отчет към 30 юни
I. Общо ведомствени разходи	1 978 483	1 978 483	4 474 289
от тях за:			
Персонал	1 175 560	1 175 560	737 432
Издръжка	802 923	802 923	3 586 218
Капиталови разходи	0	0	150 639
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	12 691 000	12 691 000	2 026 189
от тях за:			
Издръжка	12 691 000	12 691 000	
Субсидии за нефинансови предприятия			1 440 731
Субсидии за организации с нестопанска цел			585 458
Общо разходи (I+II)	14 669 483	14 669 483	6 500 478
Численост на щатния персонал	42	42	42

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 30.06.2013 г. е 6 500, 5 хил.лв. Ведомствените разходи са в размер на 4 474,3 хил.лв. и включват разходите на МОН и ВРБК по предоставяните продукти/услуги, както и по договори за изпълнение на проекти по програма „Учене през целия живот“. Администрираните разходи по програмата в размер на 2 026, 2 хил. лв. и включват предоставените субсидии за нефинансови предприятия и за организации с нестопанска цел на проектно-конкурсен принцип по Европейска програма „Учене през целия живот“.

11. Програма “Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование-наука бизнес, като основа за развитие на икономика, базирана на знанието“

Изпълнението на дейностите през отчетния период по програмата включва:

11.1. По продукт/услуга – Оценка на развитието на националния научен потенциал

- реализирани са дейностите по разработване на техническо задание за провеждане на процедура по ЗОП за изграждане на Националната система за мониторинг и оценка на научноизследователската дейност осъществявана от висшите училища и научните организации и на дейността на Фонд „Научни изследвания“;
- предоставени са шестмесечни отчети за 2013 г. по изпълнението на бюджета по Наредба № 9 за условията и реда за планиране, разпределение и разходване на средствата, отпуснати целево от държавния бюджет за присъщата на държавните висши училища научна или художественотворческа дейност;
- взето е участие в работни формати към Европейската комисия - Европейската мрежа за оценка на НИРД и среща на националните координатори по рамковите програми

11.2. По продукт/услуга – Развитие на научната база за провеждане на съвременни и конкурентоспособни научни изследвания

- реализирани са дейности по подготовката на актуализация на Националната пътна карта, като предварително условие за определяне на приоритетите за следващия програмен период по Договора за партньорство на Република България с ЕС;
- подкрепени са български научни групи за участие в текущи научноизследователски инфраструктури и в семинари по КЛАРИН ЕРИК;
- оказана е подкрепа за кандидатстването на Института по молекулярна биология, БАН за изграждане на национално партньорско звено на Euro-Biolmaging (машабен общоевропейски проект за създаване на изследователска и медицинска микроскопска инфраструктура);
- подпомогната е 4-та среща на Балканската мрежа по фитохимия и химия на природните продукти за зелено и устойчиво развитие, в гр. Пловдив. Мрежата включва учени от България, Гърция, Македония, Молдова, Румъния, Словения, Сърбия, Турция и Хърватия;
- взето е участие в оценка на проекти по процедура за подбор на проекти по ОП Развитие на конкурентноспособността на Българската икономика 2007-2013.

11.3. По продукт/услуга – Повишаване на общественото значение на науката

- организиран и проведен е Националният конкурс „Млади таланти” 2013 г., целта на който е разработване и представяне на научни проекти във всички области на научното познание и са осъществени дейности за провеждане на финала на конкурса. На финала на конкурса, журито определи да участват 40 млади таланти - автори на 29 научни проекта. Класираните на първо, второ и трето място ще могат да участват в Световното младежко научно изложение “International EXPO Science” от 13-19 септември 2013 г. в Абу Даби.
- организирана и проведена е процедурата по връчване на „Годишни награди за наука „Питагор” за съществен принос в развитието на науката в България в периода 2010-2012 г. За оценка са номинирани 34 кандидатури, връчени са общо 7 награди. Бяха присъдени и три специални награди: награда на Фонд „Научни изследвания” за научен мениджър; специална награда за принос в природните науки и по-специално приноса на два български колектива в откриването в Европейската организация за ядрени изследвания (ЦЕРН) на Хигс бозона, наречена популярно „частицата бог“ и специална награда за цялостен принос в науката.
- проведени са специализирани форуми с участие на млади учени. МОН е основен партньор на Британски съвет и Форум „Демокрит” в конкурса за комуникация на науката „Лаборатория за слава– Famelab”;
- проведен е „Софийски фестивал на науката” под патронажа на МОН, основни организатори на фестивала бяха Британски съвет и Форум „Демокрит”;

11.4. По продукт/услуга – Засилване на интеграцията между елементите на „триъгълника на знанието”

- създадена е национална интерактивна платформа за връзка образование-наука-бизнес;
- проведени са процедури на конкурс за подбор на пост-докторанти и млади учени за едномесечни обучения във високотехнологични научни комплекси и инфраструктури, като са финансирани 103 млади учени, докторанти и пост-докторанти за едномесечни обучения;
- проведени са процедури на конкурс за специализирани публикации в реферирани издания и издания с импакт-фактор и индексирани на научни списания – подкрепени са 20 научни списания и 193 специализирани публикации;
- проведена е тематична научна школа и на борса за научни идеи, на тема „Традиционни храни и здравето на българина”;
- проведена е тематична научна школа и на борса за научни идеи, на тема „Информационни и комуникационни технологии”.

11.5. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

Показатели за изпълнение	Мерна единица	Закон 2013	Уточнен план 2013	Отчет 30.06.2013 г.
Програма 11 "Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование-наука бизнес, като основа за развитие на икономика, базирана на знаниет "				
*Оценка и анализ на резултатите от научноизследователската дейност, осъществявана от научните организации и на дейността на фонд „Научни изследвания”.	времева	x	x	x
*Шестмесечен и годишен отчети по изпълнението на бюджета предоставен по Наредба 9	Брой	33	33	33
*Брой предпроектни проучвания	Брой	7	7	7
*Проведени състезания за млади таланти	Брой	1	1	1
*Награди на български учени от национални, регионални и европейски форуми	Брой	2	2	0
*Проведени специализирани форуми с участие на млади учени	Брой	3	3	2
*Излъчени предавания за постиженията на българската наука	Брой	4	4	2
*Създадена национална интерактивна платформа за връзка образование-наука-бизнес	времева	x	x	да
*Брой организирани тематични школи за връзка на науката с бизнеса	брой	4	4	2

11.6. Отчет на разходите по програмата

Разходи по програмата (в лева)	Закон 2 013	Уточнен план	Отчет към 30 юни
I. Общо ведомствени разходи	1 328 223	1 328 223	235 854
от тях за:			
Персонал	223 202	223 202	114 722
Издръжка	1 105 021	1 105 021	121 132
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	60 600
от тях за:			
Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата			60 600
Общо разходи (I+II)	1 328 223	1 328 223	296 454
Численост на щатния персонал	12	12	11

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 30.06.2013 г. е 296, 5 хил. лв., от които 235,9 хил.лв. са ведомствени разходи на МОН по предоставяните продукти/услуги. Администрираните разходи в размер на 60,6 хил. лв. и включват изплатените награди в

Националният конкурс „Млади таланти” 2013 г. и ежегодната награда за наука „Питагор” за съществен принос за развитието на науката в България.

12. Програма “Насърчаване развитието на научната дейност чрез програмно-конкурсно финансиране”

Изпълнението на дейностите през отчетния период по програмата включва:

12.1. По продукт/услуга – Конкурси и програми за насърчаване на фундаменталните и приложните изследвания в университетите чрез финансиране на конкурсен принцип

- реализирани са дейности, свързани с промяна в организацията и провеждането на конкурсна сесия „Финансиране на фундаментални научни и научно-приложни изследвания в приоритетните области“ – 2012 г.;
- разработени са и приети от Изпълнителния съвет на Фонд „Научни изследвания“ и утвърдени от Министъра на образованието и науката, Насоки за кандидатстване на конкурсна сесия „Финансиране на фундаментални научни и научно-приложни изследвания в приоритетните области“ – 2013 г., Методика за оценка на проектните предложения и са създадени независими Временни научно-експертни комисии. Те са публикувани на официалния сайт на Фонд „Научни изследвания“;
- взето е решение за стимулиране на младите учени в България чрез откриване на конкурсна сесия „Финансиране на фундаментални научни и научно-приложни изследвания за млади учени“ – 2013 г. Този конкурс изцяло покрива стратегическите приоритети на страната, залегнали в частност в Национална стратегия за развитие на научните изследвания – 2020.
- привлечени са за членове на Временните научно-експертни комисии /ВНЕК/ хабилитирани лица, които не са участвали в оценяването на проектните предложения в конкурсна сесия 2012 г.;
- създадени са правила за работа на ВНЕК, утвърдени от Изпълнителния съвет на Фонд „Научни изследвания“ за регламентиране дейността на комисииите и по-добра организация на работа.
- оказана е експертна помощ и ежедневни консултации от служителите на Фонд „Научни изследвания“, с цел помагане и улесняване на кандидатстващите.

12.2. По продукт/услуга – Подпомагане на развитието на научните изследвания в стратегически за страната области чрез финансиране на конкурсен принцип

- реализирани са дейности, свързани с финансиране на експеримента CMS съгласно Решение на МС № 753 за предложение до Народното събрание за ратифициране на меморандума за разбирателство за поддръжка и експлоатация на CMS детектора между министерството на образованието и науката на Република България и европейската организация за ядрени изследвания (ЦЕРН);
- реализирани са дейности, свързани с участието на Фонд „Научни изследвания“ по проект на 7РП за изграждане на мрежи на компетентност между 21 европейски организации, финансиращи научни изследвания предстои организиране на две от общо

четири работни срещи за обмяна на опит и добри работни практики между служители на представените в консорциума агенции;

- организира се работна среща в София през м. септември 2013 г. на тема „Партньорства с индустрията и други организации“;
- провежда се подготовка за участие в работна среща в Лисабон през м. октомври 2013 г. на тема „Интегриране на млади учени“;
- създадена е Постоянна комисия по Двустранно сътрудничество, която да разгледа и оцени постъпилите проекти - внесени са 50 проекта;

12.3. По продукт/услуга – Разработване на конкурси и програми за развитие на научния потенциал и за подкрепа на младите учени чрез финансиране на конкурсен принцип

- взето е решение за подпомагане младите учени чрез обявяване на конкурсна сесия „Финансиране на фундаментални научни и научно-приложни изследвания за млади учени“ – 2013 г., за протичането на тази сесия са създадени и Временни научно-експертни комисии;

12.4. По продукт/услуга – Насърчаване на университетските изследвания чрез финансиране на конкурсен принцип

- текущо се насърчава включването на висшите училища и университетите в европейски и международни научни инициативи чрез съфинансиране.

12.5. По продукт/услуга – Разработване и въвеждане на механизъм за контрол върху качеството на изпълнението на финансираните проекти и гарантиране постигането на планираните научни цели и резултати

- разработени са правила за работа на Постоянни научно-експертни комисии, чрез тях се регламентира организацията на работа на постоянните научно-експертни комисии по отношение осъществяването на контрол на изпълнението на договорите за финансиране на проекти, спечелени от съответните бенефициенти.
- реализирани са дейности по разработката на задание за създаване на регистър за отчитане на видовете дълготрайни материални активи, които са закупувани от бенефициентите по проекти, финансирани от Фонд „Научни изследвания“. Това до значителна степен ще облекчи избягването на двойно финансиране при участието на университети и други научни институции на проекти, финансирани по програми на Европейския съюз.

12.6. Отчет на разходите по програмата

Разходи по програмата (в лева)	Закон 2 013	Уточнен план	Отчет към 30 юни
I. Общо ведомствени разходи	31 378 593	31 378 593	381 868
от тях за:			
Персонал	807 745	807 745	228 264
Издръжка	30 570 848	30 570 848	152 611
Капиталови разходи			993
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	20 500	20 500	-8 248
от тях за:			
Издръжка	20 500	20 500	
Членски внос			16 157
Субсидии за организации с нестопанска цел			-24 405
Общо разходи (I+II)	31 399 093	31 399 093	373 620
Численост на щатния персонал	15	15	15

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 30.06.2013 г. е 373,6 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 381,9 хил.лв. и включват разходите на Фонд „Научни изследвания” по предоставяните продукти/услуги. Администрираните разходи са в размер на – 8,2 хил.лв. и включват възстановени средства на ФНИ по договори за научна дейност и платен членски внос за Европейската научна фондация (ЕНФ).

13. Програма “Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”

Изпълнението на дейностите през отчетния период по програмата включва:

13.1. По продукт/услуга – Интернационализация на българската наука и интегрирането и в европейското изследователско пространство

- реализирани са мероприятия за информиране на научната общност във връзка с конкурс на програма SCOPEs, за научно сътрудничество между Швейцария и страните от Източна Европа за периода 2013-2016 г. от Швейцарската научна фондация;
- извършена е подготовка и участие в среща и консултация с изпълнителите на договори по Българо-швейцарската научна програма. Подготовка на счетоводни форми за отчитане на разходите;

- организирана и проведена е оценка на постъпилите 14 проекта на млади, български учени за научен престой в швейцарски научни организации, в Конкурс по програмата Sciex, в изпълнение на Българо-швейцарската програма за научен обмен 2012-2016 г.;
- организирани и проведени са семинар и среща на партньорите по проекта FORSEE, „Транс национален Форсайт за дефиниране на регионални научни приоритети в областта на информационните и комуникационни технологии по Оперативна програма за транс национално сътрудничество „Югоизточна Европа 2007-2013“;
- подготвен за внасяне в МС комплект документи на проект на ПМС за присъединяване към конвенцията за Европейски Университетски Институт (ЕУИ), Флоренция.;
- взето е участие при формиране на приоритетите за бъдещия програмен период на ЕС по отношение на Дунавска стратегия и в срещата на високо равнище в подкрепа на реализиране на дейностите по изпълнението по Стратегията ЕС за Дунавския регион;
- взето е участие в годишна среща на управителния орган на асоциацията ЕВРАТОМ – ИЯИЯЕ България;
- взето е участие в неформален съвет на министрите в Дъблин и в Брюксел;
- извършена е подготовка на указания за КОРЕПЕР и на позиции за участие на министрите в Съвета по конкурентоспособност;
- обявен е четвъртият конкурс за научно-техническо сътрудничество между Република България и Словашката република, в изпълнение на междуправителствено споразумение;
- организиран и координиран е научният обмен в изпълнение на междуправителствената програма за сътрудничество в областта на науката и технологиите между Република България и Индия.
- реализирано е участие в смесена комисия по двустранно научно техническо сътрудничество България – Австрия.

13.2. По продукт/услуга – Интегриране в глобалната информационна научна мрежа

- приет е електронен анекс към договора за национален абонамент за достъп на пет нови академични и научни организации до базите данни в платформите ScienceDirect и SCOPUS;
- сключен е договор с Елзевир за пробен абонаментен договор подготовка и провеждане на обучителни семинари за работа с аналитичните инструменти в платформата SciVal, което позволява анализи на научните компетенции на българските учени;
- реализирани са дейности по договарянето на пробен платен достъп до научни издания от областта на химията, биохимията, медицината в платформата Reaxys на издателство Elsevier;
- извършено е актуализиране и разширяване на Регистъра на научната дейност в Република България, като са добавени нови раздели за научна инфраструктура, специфично оборудване и научни резултати, както и са актуализирани част от използваните номенклатури и връзки. между отделните раздели на системата. Организирано е попълване на информация в системата за научните инфраструктури, новини, контакти с оторизираните представители на НО, създаване на пароли за достъп

и консултиране за работата със системата, регистриране на 5 нови организации.
Обучени 10 представители

13.3. По продукт/услуга – Създаване на привлекателни условия за научна кариера, професионално израстване и квалификация на учените

- взето е участие в среща на ведомствата, отговорни за мрежите на контактните лица - Седма рамкова програма;
- извършена е подготовка на участие в заседание на министрите за наука в Съвета по конкурентоспособност;
- взето е участие във 2-та среща на високо ниво, относно новата рамкова програма за наука и иновации „Хоризонт 2020” в Брюксел;
- извършена е подготовка на процедура за съфинансиране на научни форуми с международно участие, провеждани в България;
- оказана е подкрепа на български учени за участие в Антарктическата програма, ЦЕРН, ФУЛБРАЙТ.

13.4. По продукт/услуга – Осигуряване на информация и документация за постиженията в науката, технологиите и иновациите и подготовка на продукти в печатна и/или електронна форма

- предоставена е възможност на потребителите да използват ефективно информационните ресурси, създавани и съхранявани в НАЦИД;
- предоставен е Интернет достъп до европейски и световни информационни и библиотечни центрове. Центърът обслужва потребителите си и чрез Системата от европейски библиотеки /SUBITO/ за доставка на документи и копия от първоизточници, липсващи в страната.
- през отчетния период НАЦИД поддържа електронна база данни за защитените дисертационни трудове и списък на хабилитираните лица в Р. България съгласно чл.3 от Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в Р. България;
- НАЦИД е предоставила аналитична и библиографска информация на ведомства и институции, юридически лица и граждани: аналитични материали - 137 бр. и документи чрез собствени бази данни – 7 610 бр.;
- Изготвени са информационни справки в бази данни чрез Интернет – 4 737 бр., предоставени са документи по МЗС – 406 бр., предоставени са копия от оригинални документи от фонда на НАЦИД – 9 574 бр.

13.5. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

Показатели за изпълнение	Мерна единица	Закон 2013	Уточнен план 2013	Отчет 30.06.2013 г.
Програма 13 “Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”				
* Брой паневропейски инфраструктури, в които България ще се присъедини	брой	3	4	4
*Брой европейски и международни научни организации в които България участва	брой	4	3	3
* Брой лиценз за достъп бази данни	брой	6	8	8
Обновено съдържане на регистъра за научната дейност и с цел синхронизиране с Европейския регистър на изследователските организации	времева	x	x	x
*Брой европейски и транс европейски програми, в които български учени имат участие	брой	6	6	6

13.6. Отчет на разходите по програмата

Разходи по програмата (в лева)	Закон 2 013	Уточнен план	Отчет към 30 юни
I. Общо ведомствени разходи	12 338 834	12 338 834	777 916
от тях за:			
Персонал	497 016	497 016	344 162
Издръжка	11 841 818	11 841 818	242 981
Капиталови разходи	0	0	190 773
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	6 113 150	6 113 150	2 636 178
от тях за:			
Издръжка	220 000	220 000	
Членски внос	5 893 150	5 893 150	2 426 149
Субсидии за нефинансови предприятия			210 029
Общо разходи (I+II)	18 451 984	18 451 984	3 414 094
Численост на щатния персонал	42	42	42

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 30.06.2013 г. е 3 414,1 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 777,9 хил. лв. и включват разходите по бюджета на МОН и ВРБК по предоставяните продукти/услуги. Администрираните разходи са в размер на 2 636,2 хил. лв., в т.ч. платен членски внос в ЦЕРН – 2 426,1 хил. лв.; В администрираните разходи са включени и платените по Споразумението между правителството на Р България и правителството на САЩ 210,0 хил.лв. на Българо-Американската комисия за образователен обмен.

14. Програма “Младите в действие”

Изпълнението на дейностите през отчетния период по програмата включва:

14.1. По продукт/услуга – Планове за действие за изпълнение на Националната стратегия за младежта (2010-2020)

- продължава изпълнението на Национална стратегия за младежта (2010-2020), координирана от МОН, като е започната подготовката за изготвяне на План за действие за 2013 г. в изпълнение на стратегията, който е структуриран на базата на утвърдените приоритети в Националната стратегия за младежта (2010-2020) и отразява конкретните мерки за постигане на очакваните резултати в сектора на младежта
- извършени са дейностите за подготовката на Отчета по Националната стратегия за младежта (2010-2012), който визира изпълнението на планираните мерки за 2012 г.
- обобщена е информацията, събрана от държавните институции, чиято дейност има отношение към живота на младите хора в страната, както и от всички общини в страната;
- подготвя се и проект на Доклад за младежта за периода 2011-2012 г. като се събира, анализира и обобщава информация за изпълнението на основните цели, политики и програми, свързани с подкрепата на младите хора в страната в изпълнение на Националната стратегия за младежта (2010-2012);
- изпълнява се проект „Информираност, координация и партньорство за провеждане на младежката политика в България”, финансиран по Оперативна програма „Административен капацитет”, чиято цел е подпомогане ефективното изпълнение и прилагане на Националната стратегия за младежта и Закона за младежта

14.2. По продукт/услуга – Национална информационна система за младежта

- функционират: разширен младежки портал на дирекция „Младеж” www.youth.mon.bg, който за периода има 29 566 посещения, информационен портал на НЦЕМПИ с информация за младите хора в страната, който за периода има 97 555 посещения, информационен портал на МИКЦ-мрежата www.mikc.bg. с общ брой посещения за периода 15 062, обновен сайт на Евродеск мрежата www.eurodesk.bg., съдържащ 7 основни тематични секции, който за периода има общо 10 296 посещения, обновен Европейски младежки портал europa.eu/youth, в който са публикувани над 30 печатни и електронни информации за популяризиране на програма „Младежта в действие”; администрирана е фейсбук страница на националната програма, която за периода е достигнала до 7 000 абонати;
- издадени са 16 вида информационни материали за НЦЕМПИ, програма „Младежта в действие”, Евродеск, Европейския младежки портал и Национална програма за младежта;

14.3. По продукт/услуга – Младежки обмени с международни партньори и участие в синхронизирането на националното законодателство с актовете на ЕС

- реализирано е активно участие в дейността на Работна група 16 „Образование, взаимно признаване и професионална квалификация, младеж, наука и изследвания”, както и в работна група „Младеж” към Съвета на ЕС в Брюксел.
- осъществени са участия в заседания на Бюрото за младежка политика на Съвета на Европа; в 50-то заседание на Европейския младежки управителен комитет на Съвета на Европа и бюрото за младежка политика на съвета на ЕС, в Конференция относно структурния диалог в младежката сфера, организиран от ЕК, в семинар на тема „Стойност на младежката работа”, в международен семинар на тема „Следваща стъпка: развитие на регионалната младежка политика в страните от Източното партньорство и Черноморския регион;
- взето е участие и в Младежка конференция и среща на директорите на дирекции, отговорни за политиката за младежта, проведена в рамките на Ирландското председателство на ЕС.

14.4. По продукт/услуга – Кампании, инициативи, обучения и форуми за повишаване на информираността на младите хора в страната

- реализирана е Инициативата „Младежта в движение” с изложение „Национални дни на кариерата 2013” в периода 12-13.03. 2013 г. в гр. София - с участието на повече от 9000 млади хора. В рамките на форума НЦЕМПИ представи своите дейности, които дават възможност на младежите да следват, да работят, да се обучават и да участват в доброволчески дейности в чужбина. Паралелно с това е проведена и Годишната среща за оценка на Програма „Младежта в действие” и Евродеск за 2012 г. На събитието присъстваха повече от 150 представители на организации, финансирани по програмата през годината, както и Евродеск координатори от цялата страна, като с приз „Добра практика на 2012 г.” бяха наградени най-успешните от тях;
- НЦЕМПИ организира отбелязването на Европейската седмица на младежта 2013 г. в периода 26.05 - 02.06.2013г. По време на седмицата бяха организирани множество събития, като във финалното състезание „Треска за демокрация” са включени 260 участници;
- МОН съвместно с НЦЕМПИ стартира и кампания „Движение за език без омраза”, която се реализира като част от проекта на Съвета на Европа „Млади хора, борещи се с езика на омразата онлайн”; учреден е национален комитет за реализиране на кампанията, който ще координира дейностите за реализация на кампанията в страната;
- взето е участие в Национална младежка среща на тема „Включване на младите хора в процеса на вземане на решения. Структурният диалог и младите хора“ и Първи национален форум на младежките работници в България, организиран от „Плевенски Обществен Фонд – ЧИТАЛИЩА”.
- взето е участие в Национална младежка среща на тема „Признаване на неформалното образование”, проведен в гр. Варна На форума са представени основните мерки и дейности, предприети в областта на неформалното образование от страна на МОН;
- реализирани са и над 30 публикации в електронни и печатни български медии;
- издадени са и 16 вида информационни материали. Активно функционират и младежките портали на МОН (www.youth.bg), НЦЕМПИ (www.youtinfo.bg), сайта на

МИКЦ мрежата (www.mikc.bg) и Евродеск (www.evrodesk.bg). По този начин максимално са обхванати широк кръг млади хора, младежки работници и младежки организации, на които се предоставя безплатна актуална и специализирана информация, която да подпомага активно им участие в обществения живот на страната и личностната им реализация.

14.5. По продукт/услуга – Участие на студентите в различни извънучебни занимания в областта на културата, спорта, доброволчеството и гражданската активност

- акредитирани са 29 нови организации по дейност „Европейска доброволческа служба” на програма „Младежта в действие” на ЕК. Общо акредитираните по ЕДС организации в България са 101. Организиран са 3 обучения за 68 чуждестранни доброволци, които осъществяват доброволческа служба по програма „Младежта в действие” в България;
- съвместно с Академично дружество за международно развитие е разработен проект “Дипломиране без граници”, чиято цел е събиране и обобщаване на актуална информация, касаеща възможностите за следване на български студенти в чужбина. Целевите групи, към които е насочена дейността са студенти, младежки и студентски организации;
- съвместно с Регионален център на балканите за университетски театър е разработен проект за създаване на „Вокална група „Студентина”. Целта на проекта е повишаване вокалната и музикална култура на участниците; организиране на концертни изяви; сформирание на постоянна група и извеждането на сценично представление;
- съвместно с Български студентски съюз е създаден Национален център за социални проекти и Кабинет за работа със студенти в неравностойно положение. Целта на проекта е поддържане на условия за пълноценна социална подкрепа на студентите чрез професионални консултации от юристи, психолози, социолози, лекари, криминалисти, социални работници;
- съвместно със Студентското общество за компютърни изкуства е създаден и поддържан сайт и база данни с обучителни игри на тема превенция на ХИВ/СПИН; проведено е и неформално обучение в сферите на уеб дизайн и компютърна анимация; организиран и извършени са дейности по набиране и подготовка на проекти за конкурсната част на „Компютърно пространство 2013”;
- съвместно с НССОО АИЕСЕК-България са разработени: проект ”Единство в различията” - целта на проекта е да развитие културната чувствителност; емоционална интелигентност и предприемаческия дух; проект ”Бизнесът в действие 8 ”- целта на проекта е да реализира образователен обмен между български и чуждестранни студенти, интересувачи се от предприемачество; да подбере и ангажира български и чуждестранни студенти, представители на малкия и среден бизнес в интензивна бизнес симулация, пресъздаваща условията на стартиращ бизнес
- съвместно с Регионален център на балканите за университетски театър са реализирани дейности по проект Обучение на студентите и младите хора в теоретични и практически образователни курсове по актьорско майсторство, контактна импровизация, съвременни танцови техники, огнени изкуства, музика и други форми на сценично изкуство.

- съвместно с Академично дружество за международно развитие е проведена кампания „Назад към природата”, целта ѝ е промяна на екологичния мироглед на младото поколение; проведена е и кампания за стимулиране на разделното събиране на отпадъците, рециклирането и повторната употреба на ТБО;
- съвместно с НССОО АИЕСЕК-България е проведена международна конференция за организационни умения. Целта на конференцията е развитие на лидерски умения, въвеждане в организацията, обучение за международни стажове.
- съвместно със Студентско общество за компютърни изкуства и ННЕК „ЮНЕСКО” са реализирани дейности, свързани с предоставяне на младежка информация и услуги от базата данни на проекта „On the job market”. Проектът „On the job market” е мултимедийно ръководство, обръщащо внимание на кариерното развитие и неговата важност;
- съвместно с Академично дружество за международно развитие е организирана и провеждана Кампания за промоция на биологичното земеделие;
- съвместно с НССОО АИЕСЕК-България е организирана и проведена Национална пролетна конференция – януари - април 2013 г. Целта на конференцията е да провокира у студентите желание за развитие на лидерски умения, умения за управление на екип, да им предостави възможност да получат висококачествени обучения от представители на бизнес средите.
- съвместно с Национална студентска конфедерация е организирано и проведено честване на Деня на Европа – 9 май; реализиран е проект „Демократичното европейско гражданство: да превърнем концепцията в реалност”;
- съвместно с Академичен хор „Ангел Манолов” е организиран тържествен концерт, с който е отбелязана 80-годишнината от създаването на Академичния хор „Ангел Манолов” в зала „България”, гр. София
- Академичен фолклорен ансамбъл със съдействието и подкрепата на НСД осъществи участие в ежегодния Международен фолклорен фестивал „Приморско 2013 год.”. Фестивалът АФА е представен от 24 танцьори и ръководител.

14.6. По продукт/услуга – Мониторинг и контрол по осъществяването на националните и европейски програми за младежта в страната

- осъществени са 17 броя проверки на текущи проекти на място по програма „Младежта в действие“ и 66 броя по Национална програма за младежта от страна на НЦЕМПИ.
- извършени са общо 22 проверки на 22 текущи проекта, от тях 14 са финансирани по Национална програма за младежта (2011-2015) и 8 по Програмата на ЕК „Младежта в действие”.
- осъществени са 19 броя проверки на 17 текущи проекти по Национална програма за младежта (2011-2015);

14.7. По продукт/услуга – Финансиране на проекти по Национална програма за младежта 2011 -2015

- финансирани са 27 проекта на неправителствени организации по две подпрограми ;

- изпълнява се въведена система за вътрешен и външен мониторинг по изпълнението на Националната програма за младежта (2011-2015);
- осъществени са 66 броя текущи проверки на място на проекти по програмата от страна на НЦЕМПИ.
- осъществени са 2 работни срещи – обучения с 40 представители на организации, изпълняващи проекти по Подпрограма 1 „Младежки информационно-консултантски центрове” и други организации, осъществяващи проекти по програмата;
- осъществен е 1 финансов семинар за организациите с финансирани проекти за разясняване на изискванията на договорните отношения и условията за съдържателно и финансово отчитане на проектите;
- осъществени са 5 обучения за младежки лидери с участието на 96 представители на младежки неправителствени организации и младежки работници;
- финансирани са 20 проекта в областта на доброволчеството по подпрограма 3 „Младежко доброволчество и участие в доброволчески инициативи“. Очаква се да бъдат обхванати повече от 400 млади доброволци, както и да бъдат привлечени към доброволчески дейности повече от 200 нови младежи.

14.8. По продукт/услуга – Финансиране на проекти по програма „Младежта в действие” на ЕК

- одобрени са общо 234 от подадени общо 446 проекта (към два крайни срока за кандидатстване 1 февруари и 1 май) на обща стойност 3 230 492,3 евро;
- извършена е формална и качествена оценка за общо 233 проекта;
- осъществени са 2 кампании за популяризиране на дейностите на НЦЕМПИ: - „Младежта в движение” и Европейската седмица на младежта за 2013г;
- стартирана е кампанията „No Hate Speech Movement” по инициатива на Съвета на Европа;
- изпратени са 41 младежи в 23 международни обучения;
- организирани са 3 международни обучения, в които са включени 52 участници;
- организирани са 5 национални обучения с участието на 109 младежи от България;
- организирани са 3 обучения за 68 чуждестранни доброволци, които осъществяват доброволческа служба по програма „Младежта в действие” в България.

14.9. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

Показатели за изпълнение	Мерна единица	Закон 2013	Уточнен план 2013	Отчет 30.06.2013 г.
Програма 14 “ Младите в действие ”				
*План за действие за изпълнение на Националната стратегия за младежта (2010-2020)	Брой	1	1	1
*Годишен доклад за младежта	Брой	1	1	1
*Мониторинг и контрол по осъществяването на националните и европейски програми за младежта в страната	Брой проверки	50	50	105
*Младежки информационни портали на дирекция „Младеж”(www.youth.mon.bg), на Национален център	Брой информация	3	3	3

„Младежки европейски програми и инициативи“ (www.youthbg.info и www.mikc.bg) и на Евродеск (www.eurodesk.bg)	нни портали			
*Национална информационна система за младежта	Брой	1	1	1
*Брой порведени обучения и форуми с участието с младите хора в страната и младежки работници	Брой	6	6	20
*Финансиране на младежки проекти по Национална програма за младежта 2011-2015 г.	Брой финансирани проекти	70	70	27
*Финансиране на проекти по Програма „Младежта в действие” на ЕК	Брой финансирани проекти	190	190	235
*Младежка информационна система „Евродеск”.	Брой Евродеск точки	29	29	31
*Неформално обучение на студентите чрез участие в различни извънучебни занимания в областта на културата, спорта, доброволчеството и гражданската активност	Брой проекти и инициативи	5	5	10

14.10. Отчет на разходите по програмата

Разходи по програмата (в лева)	Закон 2 013	Уточнен план	Отчет към 30 юни
I. Общо ведомствени разходи	2 097 000	2 097 000	1 082 418
от тях за:			
Персонал	837 318	837 318	490 214
Издръжка	1 259 682	1 259 682	592 204
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	4 105 000	4 105 000	4 016 142
от тях за:			
Издръжка	3 305 000	3 305 000	
Субсидии за организации с нестопанска цел	800 000	800 000	4 016 142
Общо разходи (I+II)	6 202 000	6 202 000	5 098 560
Численост на щатния персонал	50	50	49

Общият размер на отчетените разходите по програмата към 30.06.2013 г. е 5 098,6 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 1 082,4 хил.лв. и включват разходите на МОН, и ВРБК по предоставяните продукти/услуги Администрираните разходи са в размер на 4 016,1 хил. лв. и включват предоставените субсидии за организации с нестопанска цел на проектно-конкурсен принцип.

15. Програма “Администрация“

Програмата включва административно-правните, финансово-счетоводните и стопанските дейности, предоставяни от съответните звена, които не участват пряко в програмите, но подпомагат цялостния процес по предоставяне на продуктите/услугите. Тук се включват текущи дейности, свързани с процесуално представителство на министерството пред съдилищата; изготвяне проекти на договори и становища по законосъобразността на договори; събиране и обобщаване на проектите на годишния бюджет на министерството и

бюджетите на ВРБК; събиране и обобщаване на отчети за касово изпълнение на бюджета; осъществяване на контрол на извършените плащания и анализ по видове разходи; счетоводно отчитане, изготвяне на ежемесечни и годишни оборотни ведомости, подготовка на годишния баланс, счетоводно и касово обслужване на структурните звена; управлението на човешките ресурси, чрез набиране и подбор на кандидати за работа, анализ на потребностите и планиране обучението на персонала; деловодно обслужване и архивиране на приключените преписки; програмно и техническо осигуряване на компютърната техника; ведомствена охрана и пропускателен режим; материално-техническо снабдяване; административно обслужване на юридически и физически лица и протоколната дейност на министерството.

15.1. Отчет на разходите по програмата

Разходи по програмата (в лева)	Закон 2 013	Уточнен план	Отчет към 30 юни
I. Общо ведомствени разходи	5 619 800	5 619 800	6 968 458
от тях за:			
Персонал	3 688 883	3 688 883	2 124 794
Издръжка	1 930 917	1 930 917	4 320 582
Капиталови разходи	0	0	523 082
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	58 291
от тях за:			
Лихви			18 291
Стипендии			40 000
Общо разходи (I+II)	5 619 800	5 619 800	7 026 749
Численост на щатния персонал	215	215	213

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 30.06.2013 г. е 7 026,7 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 6 968,5 хил. лв. и включват, както разходите на МОН и ВРБК, свързани с предоставянето на продуктите/услугите по всички програми за периода така и разходи по ОПРЧР, по проекти по които министерството е конкретен бенефициент. Неритмичното възстановяване на средствата по оперативни програми затруднява изпълнението на проектните дейности при спазване на определените план-графици и определя необходимостта от авансирането на разходите по проектите с бюджетни средства. Администрираните разходи са в размер на 58,3 хил. лв. и включват платените лихви за периода 15.12.2012 г. - 15.06.2013 г. по Заемно споразумение „Модернизация на образованието” със Световната банка в размер на 18,3 хил.лв. Платената главница за периода е в размер на - 829,5 хил.лв. и е отчетена по съответния параграф по операции с финансови активи в отчета за касовото изпълнение на бюджета на МОН. В администрираните разходи са включени и разходи по ОПРЧР, по проекти по които министерството е конкретен бенефициент.